N°. 176. A°. 1859.

DINGSDAG 26 JULIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een

BIJBLAD.

BERIGT.

Dagelijks, uitgenomen des Zondags, *des avonds ten negen ure* aan het Bureau der Courant à 10 Cents verkrijgbaar eene ***AVOND-EDITIE.***

BUITENLAND.

LONDEN den 23 Julij.

De Daily News meent dat, in de tegenwoordige omstandigheden, de beraadslagingen over het budget noodwendig moeten komen op het terrein der buitenlandsche politiek. Het blad spreekt voorts van de verhooging van het budget als van een noodzakelijk gevolg der politiek van onze naaste en magtigste buren, de Franschen, en verzekert dat die verhooging noch argwaan, noch eene uitdaging of bedreiging beteekent, maar alleen als eene voorzorg is te beschouwen. In antwoord op de bekende redenering van het Journal des Débats, waarin geklaagd wordt over de door Engeland genomen voorzorgsmaatregelen, zegt de Daily News:

„ Onze maatregelen zijn en moeten zijn van bepaald defensiven aard. Noch de handelingen der Engelsche Regering, noch de gezindheid van het Engelsche Volk kunnen de bekommering regtvaardigen, waarvan het Journal des Débats zich den tolk heeft gemaakt. Onze vrienden aan gene zijde van het kanaal moeten geene zaken verwarren die inderdaad verschillend zijn. Indien men verwacht dat wij afstand zullen doen van onze vrijheid om, hetzij van de tribune, hetzij door middel van de pers, onze meening te kennen te geven omtrent de openlijke handelingen van Keizers, Koningen en Ministers; indien men van ons verlangt dat wij het onvoorwaardelijk zullen goedkeuren, wanneer zij den oorlog verklaren, en toejuichen wanneer zij den vrede sluiten, — o, dan zal deze verwachting worden teleurgesteld, want wij zijn vrij! Maar de opregtheid en eerlijkheid van de vriendschap van Engeland hangen, niet minder dan in den tijd toen de troepen der beide Landen nevens elkander bij Inkermann streden, van Frankrijk af. Zonder eenigen twijfel zijn er in de beide Landen dweepers, die op de herinneringen van het voorleden leven, en gereed zijn om aan verouderde grieven nieuwe bitterheid bij te zetten. Zij nemen de geheele breedte van het tooneel in en vervullen de lucht met hun geschreeuw, — maar zij zijn het volk niet, en wij zijn er zeker van dat, behoudens het besluit, het kalme en onwrikbare besluit van elken Engelschman om het bezit te handhaven van onze eer en onze vrijheden, men geen vuriger wensch koestert dan in vrede, in vriendschap en in voordeelige betrekking te leven met Frankrijk."

— Het weekblad the Economist neemt uit de ervaring, sints 1815 opgedaan, aanleiding om Engeland te waarschuwen tegen elke deelneming aan een Congres, dat strekken zou om de te Villafranca gestelde vredes-preliminairen de sanctie der Europesche Mogendheden te verleenen. Het blad voert o. a. als drangreden aan dat Engeland, hetwelk de tractaten van 1815 mede tot stand hielp brengen, de inlijving van Krakau en de scheiding van Noord- en Zuid-Nederland niet heeft kunnen of eigenlijk niet heeft willen beletten. Niets vernederender voor eene Regering dan hare sanctie te schenken aan verdragen, welke zij niet voornemens is tot het uiterste te helpen verdedigen, omdat zij ook het beginsel daarvan niet huldigt en eerbiedigt.

Er bestaat, zoo meent de Economist, geene noemenswaardige kans om de grondslagen, te Villafranca aangenomen, te doen verkeeren in een vrede, waarmede de Italianen zich zelf zouden kunnen geluk wenschen en waarop Engeland trotsch zou kunnen zijn, wijl het dien tot stand had helpen brengen. Van daar dan ook dat de taal der Ministers in het Parlement het blad niet geheel gerust stelt en er het gevaar in ziet dreigen van eene onbedachte en onraadzame deelneming aan een Congres. Wel zou men misschien aan Engeland veroorloven eenige verbeteringen te brengen in de algemeene strekking van den vrede. Maar daarvoor zou men het gevaar willen loopen van een verdrag te sanctioneren tusschen twee Roomsch-Katholieke Mogendheden, beide even begeerig om zich zóó lang te nestelen in Italië, dat dit Land de hulp van de eene inroept om de andere te verjagen.

Een van de wenschen van Engeland is steeds geweest de bepaling dat Oostenrijk nooit gewapend tusschen beide kwam, waar het Italië's inwendige belangen betrof. Is men de verwezenlijking van dien wensch thans, na de vaststelling der vredes-preliminairen te Villafranca, nader gekomen dan men vóór den oorlog was? De Economist antwoordt: neen, integendeel! De twee voornaamste punten van verschil tusschen den toestand in februarij en thans zijn deze: 1°, dat Oostenrijk's tusschenkomst in Italië *toen* was gegrond op particuliere tractaten, welke Europa niet erkende, terwijl het nu, door de opname van het Oostenrijksch geblevene Venetië in de Confederatie, aan Frankrijk een overwigt heeft te danken, hetwelk ongetwijfeld zal misbruikt worden; 2°, dat terwijl Frankrijk vroeger alleen eenigen invloed had in Italië, door middel van zijne betrekking tot den Paus, het daar thans een veel grooter overwigt bezit door Sardinië, hetwelk zijne hulp niet kan ontberen, wil het meester blijven van Lombardije. Voorzeker, zoo eindigt het blad, de gebeurtenissen hebben sints februarij krachtig medegewerkt om den invloed beiden van Oostenrijk en Frankrijk op het Schiereiland te vergrooten in plaats van te beperken, en Engeland kan zijne medewerking niet verleenen aan eenig Congres, tenzij de geheele questie op nieuw worde behandeld en de grondslagen van Villafranca als een doode letter worden beschouwd.

— Van Regeringswege zijn weder eenige nieuwe diplomatieke stukken, op de zaken van Italië betrekkelijk, aan het Parlement medegedeeld. In een, daarvan, den 22 junij door lord Russell aan sir J. Hudson toegezonden, verklaart de Minister dat, zoo lang de oorlog in Italië voortduurt, alle veranderingen welke in het bestuur der Italiaansche Staten gemaakt worden als voorloopig moeten worden aangemerkt, en dat het, naardien Engeland geenerlei deel aan dien oorlog genomen heeft, des te voorbariger zijn zou een beslissend oordeel over de gewigtige vraagstukken van volkenregt te vellen, welke het toekomstig lot van Toskane en der Legatien kan doen ontstaan. Hij voegt er bij hoe het wenschelijk is dat, waar de vorige Regering zich verwijderd heeft, zij onverwijld door een gezag vervangen worde dat in staat is de orde te handhaven en zich te doen eerbiedigen, ten einde in 1859 de herhaling der betreurenswaardige wanordelijkheden van 1848 te verhoeden. „ De wil des Italiaanschen Volks, het lot des oorlogs en eindelijk een Europeesch verdrag, moeten, zegt lord Russell, de territoriale regeling en de Souvereiniteitsregten in noordelijk en centraal Italië vaststellen."

Eene andere depêche, door dien Minister insgelijks aan den Engelschen Gezant te Turijn gerigt, luidt dus: „Mijnheer! Ik heb uwe depêches, die van 25 junij daaronder begrepen, ontvangen en aan de Koningin voorgelegd. Ten opzigte van den inhoud eener circulaire, door de Piemontesche Regering afgezonden, om de autoriteiten des Lands kennis te geven dat zij bij het departement van buitenlandsche zaken een tijdelijk bureau gevestigd heeft, tot afdoening der zaken, uit de betrekkingen voortvloeijende welke door de aanhechting der Italiaansche provincien aan Sardinië of uit de door Sardinië, gedurende den oorlog, aan die provincien verleende bescherming ontstaan zijn, moet ik u zeggen hoe Hr. Ms. Regering gaarne de noodzakelijkheid der vereenigde pogingen van diegenen erkent welke in oorlog met Oostenrijk gewikkeld zijn, het zij door de geregelde handeling der verschillende Souvereinen, het zij door de vrijwillige beweging der inwoners onder eene gemeenschappelijke leiding. Maar, wat de voortdurende aanhechting aan Sardinië betreft van Staten welke tot hiertoe aan hunne respectieve Souvereinen gehoorzamen, heeft Hr. Ms. Regering eene gedragslijn aangenomen welke zij met het Volkenregt overeenkomstig acht. Hr. Ms. Regering oordeelt dat alles wat thans gedaan wordt als voorloopig moet worden aangemerkt. Hoewel het noodzakelijk zijn kan schikkingen tot tijdelijke handhaving der orde te maken, in Landen waar de voormalige Regering zich verwijderd heeft of omvergeworpen is, moeten nogtans de volkswil, de oorlogskans en eindelijk een Europeesch verdrag de territoriale schikkingen en de Souvereiniteitsregten regelen. Hr. Ms. Regering ziet met genoegen dat hare denkbeelden dienaangaande door de Regering van Z. M. den Keizer der Franschen gedeeld en door de verklaring des Moniteurs van 24 dezer bevestigd worden, in welke gezegd wordt hoe men ten onregte uit het aanbod van de dictatuur aan den Koning van Sardinië door alle partijen in Italië, zonder de wenschen der bevolking of de Groote Mogendheden te raadplegen, op den bijstand der Fransche wapenen rekenen zou om geheel Italië tot een enkelen Staat zamen te smelten; maar dat die dictatuur een zuiver tijdelijk gezag is, hetwelk, naardien het de gemeenschappelijke krachten onder één hoofd vereenigt, het voorregt heeft van in geenerlei opzigt hetgene in vervolg van tijd verrigt zal worden te benadeelen. — Ik maak uit de taal van den baron von Brunnow op, dat deze zienswijze denkelijk ook die der Russische Regering is. — Gij zult den graaf de Cavour deze depêche voorlezen, nogtans zonder hem daarvan afschrift te laten."

— Het voornemen bestaat om, uit bij openbare inschrijving bijeen te zamelen bijdragen, een gedenkteeken voor den vice-admiraal lord Lyons in de Sint Paulskerk of elders op te rigten. Reeds heeft zich eene commissie tot dat doel gevormd.

— Volgens de officiële staten, heeft het totaal der uitvoeren gedurende de maand junij £ 10.665.891 bedragen, tegen £ 10.630,840 in junij 1857 en £ 10.241.433 in junij 1858.

Gedurende de afgeloopen maand zijn 3.561 schepen, gezamenlijk van 863.105 tonnen, voor den buitenlandschen handel ingeklaard, tegen 3.503 schepen, gezamenlijk van 768.838 tonnen, in dezelfde maand van 1858; terwijl 4510 schepen, gezamenlijk van 964.816 tonnen, uitgeklaard zijn, tegen 4514 schepen, gezamenlijk van 978.432 tonnen, in junij 1858. Voor de kustvaart zijn in de afgeloopen maand 13.261 schepen, gezamenlijk van 1.394,955 tonnen in- en 13.891, gezamenlijk van 1.414.876 tonnen, uitgeklaard, tegen 13.937, gezamenlijk van 1.407.696 tonnen, en 13.922, gezamenlijk van 1.377.824 tonnen, in dezelfde maand des vorigen jaars.

— Omtrent de oorzaak van het treurig overlijden der jeugdige Koningin van Portugal verneemt men thans nader dat hare ziekte zich den 11 dezer heeft geopenbaard. Op dien dag had zij den Koning naar Vendas Novas vergezeld om tegenwoordig te zijn bij proefnemingen met een getrokken kanon. De hitte was ondragelijk en op het zandige strand was nagenoeg geen schaduw te vinden. Eenige oogenblikken nadat zij in haar paleis was teruggekeerd beklaagde de Koningin zich over eene ongesteldheid, die werd toegeschreven aan de gevolgen van een ligten zonnesteek; weldra echter ontdekte men dat deze ongesteldheid geheel het karakter vertoonde van eene keelontsteking. De geneesheeren Gomez en da Silva wijdden hunne ijverigste zorgen aan de Koninklijke lijderes en ook de hulp van den geneesheer Simas, die vooral voor de behandeling van keelziekten beroemd is, werd ingeroepen, maar alles te vergeefs! Tegen den avond van den 16 verspreidde zich buiten het paleis de droevige mare dat de toestand der Koningin hopeloos was. Vruchteloos beproefde de beroemde heelmeester Barbezza, als laatst redmiddel, eene zeer pijnlijke operatie aan de keel. De kwaal was ongeneeslijk en de arme Vorstin stierf dien avond omstreeks ten acht ure, na de genademiddelen der Kerk te hebben ontvangen uit handen van den president van het Engelsche collegie, den heer Ilsley. De Koning, die in tranen wegsmolt, stond met de geheele Koninklijke Familie aan het sterfbed van de Vorstin, over wie door iedereen rouw in het hart wordt gedragen.

PARIJS den 24 Julij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De gemoedsbeweging, welke het Journal des Débats veroorzaakt heeft door zijne beschouwingen over de jongste zittingen van het Engelsche Parlement, begint te bedaren en het verblijf van den heer de Persigny in deze hoofdstad wordt niet langer als een feit van weinig gewigt aangemerkt. De heer de Persigny verkeerde te Londen in eene moeijelijke positie, daar hij persoonlijk in zeer vriendschappelijke betrekking staat tot onderscheidene hooggeplaatste personen en in den jongsten tijd door den Keizer werd gebezigd om tegen het Engelsche Kabinet eene vrij krasse taal te voeren, waarvan men hoopte dat zij juist uit *zijn* mond niet al te scherp zou klinken. Van de andere zijde was hij toch ook weêr de meest geschikte diplomaat voor deze moeijelijke zending, daar hij als 't ware de Engelsch-Fransche alliantie vertegenwoordigde.

Volgens sommigen heeft de heer de Persigny in een brief zich over zijn lastigen toestand beklaagd, volgens anderen is hij herwaarts gekomen op verlangen des Keizers, die hem mondeling wil raadplegen omtrent den waren toestand van de publieke opinie in Engeland en hem vervolgens dienovereenkomstige instructiën zou geven.

Tegelijkertijd heeft de Keizer langdurige conferentiën met den graaf Walewski, die meer dan ooit in gunst schijnt te staan. Hij is onder anderen tegenwoordig geweest bij een huiselijk feest door den Keizer te Villeneuve l'Etang gegeven en bij het spelevaren en de serenade op den vijver.

Wat ook de uitslag zij van het overleg des Keizers met deze beide diplomaten, — het zou vermetel zijn te beweren dat het onweder geheel voorbijgedreven is, en al wenscht men nog zoo vurig dat de alliantie van Frankrijk en Engeland niet verbroken worde, zoo zal men toch moeten erkennen dat er tusschen de beide Regeringen kiemen van tweedragt bestaan, die zich bij de geringste aanleiding eensklaps zouden kunnen ontwikkelen. De toekomst zal bewijzen dat ik mij niet vergis, wanneer ik verzeker dat de Fransche Regering niet geneigd is tot eenige concessie. De heer de Persigny zal zeer uitvoerige instructien in dien geest ontvangen.

De Parijsche bladen, althans diegene onder hen, die het leerstuk der legitimiteit en van het goddelijk regt der Souvereinen voorstaan, blijven beweren dat de Vorsten van Parma, Modena en Toskane in hun gezag zullen worden hersteld, en zij verzekeren dat de manifestatien der bevolkingen eeniglijk en alleen het werk zijn van zamenzweerders uit Piémont en geenszins moeten beschouwd worden als de uitdrukking van den volkswensch. Zooveel is zeker dat de Fransche Regering laat zeggen, ja doet zeggen dat zij de herstelling der Hertogen tegen den wil des Volks niet zal toestaan.

Wat de aanvaarding van het voorzitterschap der Italiaansche Confederatie door den Paus betreft, dit is eene questie die eerst bij of na de conferentiën van Zurich ter sprake zal komen. Frankrijk en Oostenrijk alleen zullen op dit verkleinde Congres worden vertegenwoordigd en Sardinië zal niets anders doen dan zijne toestemming geven. Zoo als gij ziet is de politiek over het algemeen arm aan feiten, maar er is een ander voorval, waarvan ik eenige weken geleden heb hooren spreken zonder er geloof aan te slaan, maar dat thans weder te druk wordt besproken, dan dat ik het geheel met stilzwijgen zou kunnen voorbijgaan. Ik beveel u echter dringend aan het te nemen voor hetgeen het is, een algemeen verspreid gerucht.

Men zegt namelijk dat de reden, waarom de heer Morlot, aartsbisschop van Parijs, het Te Deum na de overwinning bij Magenta niet zelf heeft gezongen, niet, gelijk verzekerd werd, was gelegen in de omstandigheid dat hij bij de uitvaart van den bisschop van Bourges tegenwoordig moest zijn, maar wel omdat hij, om zoo te spreken, in zijn paleis was geconsigneerd. Men zou eene soort van zamenzwering hebben ontdekt, niet om den Keizer van het leven te berooven, maar om de geestelijkheid te provoceren tot eene indrukwekkende manifestatie tegen den oorlog in Italië. De heer Morlot is lid van den geheimen raad en als zoodanig (voor zoo ver zijne ambtgenooten dat ook zijn) ingewijd in de plannen des Keizers. Nu was de kardinaal Antonelli de ziel geworden van eene zamenzwering, die geheel de geestelijkheid in Europa omvatte, de juiste aard dier zamenzwering is natuurlijk moeijelijk te bepalen, maar zij was toch voornamelijk beraamd in het belang van Oostenrijk en van het wereldlijk gezag des Pausen. Men weet niet in hoeverre dit komplot algemeene gevolgen heeft gehad, maar zeker is het dat er op sommige plaatsen door de geestelijken tegen den oorlog is gepredikt. Zoo als zich denken laat, is de zaak gesmoord geworden en het is niet dan toevallig dat het publiek er iets van te weten is gekomen.

In de bureaux van het ministerie van binnenlandsche zaken wordt druk gewerkt aan groote wijzigingen in het personeel der prefecten en onder-prefecten. Morgen zal de Moniteur eene lijst van nieuwe prefecten mededeelen, waaronder ook de naam voorkomt van den heer Salles, voormalig chef van de afdeeling drukperszaken bij het ministerie van binnenlandsche zaken.

Ook is er last gegeven tot het vereffenen van al de kosten door den heer de la Guéronnière gemaakt, ten einde aan de pers eene oorlogzuchtige rigting te geven. Men zegt dat die kosten vrij aanzienlijk zijn.

De benoeming van den hertog van Malakoff tot groot Kanselier van het Legioen van Eer wordt hier door velen beschouwd als het bewijs der ontbinding van het leger van den Rijn; zeker is het dat de Hertog door dien post te aanvaarden afstand doet van de active militaire loopbaan.

— Van de reis des Keizers naar Plombières schijnt nu voor goed te zijn afgezien. Z. M. wacht op de terugkomst zijner garde, om aan het hoofd der uit Italië wederkeerende troepen zijnen intogt in Parijs te maken. Niet vóór den 16 of 17 augustus zullen de Keizer en de Keizerin naar de baden van San Salvador in de Pyreneën afreizen en zich van daar naar Biarritz begeven.

— De Moniteur behelst een Keizerlijk besluit van gisteren, waarbij de maarschalk Pélissier, hertog van Malakoff, lid van den Geheimen Raad en vice-president van den Senaat, tot groot Kanselier der Orde van het Legioen van Eer benoemd wordt, in de plaats des overledenen hertogs van Plaisance.

Bij bevelschrift van 21 dezer heeft de Keizer een jaargeld van 3000 francs uit de fondsen der civiele lijst toegekend aan de moeder van den generaal Auger, die in den slag van Solferino doodelijk gekwetst werd.

— Graaf Pourtales wordt heden avond uit Berlijn te Parijs verwacht.

— Gisteren avond bragt een zoogenaamde pleiziertrein, voor welke de vrachten zeer laag gesteld waren, hier een geheel leger Duitsch-Oostenrijkers aan, die in de verschillende depôts van krijgsgevangenen hunne betrekkingen komen bezoeken, welke te Magenta en Solferino overwonnen werden.

— Volgens den Courrier du Bas Rhin keeren de Fransche krijgsgevangenen den 26 dezer, langs den weg van Straatsburg, uit Oostenrijk in Frankrijk terug.

— Berigten uit Madrid zeggen dat de Regering, uit overweging van het onzekere der gebeurtenissen, het raadzaam acht de wapening en de werken aan de versterkte plaatsen niet te schorsen, en hoe het berigt onjuist is geweest dat de provinciale bataillons met verlof huiswaarts zullen worden gezonden. — De autoriteiten der hoofdstad hebben aan eenige voorname democraten verlof geweigerd om de plegtige uitvaart van Sixto Camara te vieren. — De heer Mora heeft eene verdedigingsmemorie uitgegeven, in welke hij zich tracht vrij te pleiten en den oud-minister Collantes zwaar beschuldigt, met bijvoeging dat hij zulks met de stukken kan staven. Hij beweert het slagtoffer der pogingen geweest te zijn welke men heeft aangewend om hem tot stilzwijgen te dwingen.

KEULEN den 24 Julij.

In den avond van den 22 dezer is de stads schouwburg te Keulen eene prooi der vlammen geworden. Te midden van een onweder (hetgeen doet veronderstellen dat de bliksem de oorzaak van den brand is geweest) sloegen op eens de vlammen uit het voorste gedeelte van het gebouw dat door den kastelein Deutz werd bewoond. Door het gaz, dat uit eene menigte buizen toestroomde, gevoed en weldra het tooneel met zijne decoratiën, waar zooveel brandbaars vereenigd was, bereikt hebbende, stegen zij al spoedig als eene vreeselijke vuurzuil omhoog. De wijd en zijd rondvliegende vonken, ja de brandende kolen, die in den omtrek van het gebouw nedervielen, dreigden allerwege verderf. Met schier bovenmenschelijke inspanning gelukte het echter de naburige huizen grootendeels te behouden, terwijl een stroomsgewijze nedervallende regen daarbij van niet geringe dienst was. Ongelukkig genoeg heeft men echter het verlies van een menschenleven te betreuren, daar de vrouw van genoemden kastelein in de vlammen is omgekomen. De overige leden van het gezin werden gelukkig gered. Het gebouw, dat aan actionarissen toebehoorde, was verzekerd voor 36.000 thalers; ook de tooneelinventaris, het eigendom van den directeur l'Arronge, was verzekerd.

— De Groothertog en de Groothertogin van Saksen Weimar kwamen vrijdag avond te Coblentz aan, om het Hof van den Prins Regent een bezoek te brengen.

— De Keizerin-Weduwe van Rusland heeft, gedurende haar jongste verblijf te Sanssouci, 1000 daalders aan de armen te Potsdam en eene gelijke som aan die te Berlijn geschonken, terwijl al degenen welke H. M. persoonlijke diensten bewezen hebben rijke geschenken hebben ontvangen.

— De afreis van den Pruissischen Gezant graaf Pourtales naar de Fransche hoofdstad is een dag uitgesteld geworden, en wel, naar men te Berlijn zeide, ten gevolge der aankomst aldaar van den Pruissischen Gezant te Petersburg, den heer von Bismark Schonhausen, die na zijne komst door een ongemak aan den voet genoodzaakt werd zijne kamer te houden.

— Enkele Weener dagbladen beginnen zich reeds minder hevig tegen Pruissen uit te laten, door toe te stemmen dat de door die Mogendheid gedane voorstellen gunstiger voor Oostenrijk waren dan die welke nu aangenomen zijn.

— Ook uit Weenen wordt nu geschreven dat de Groothertog van Toskane zijn voornemen aan den dag heeft gelegd om ter gunste zijns Zoons, den Erfgroothertog, afstand van den troon te doen en voortaan zijn vast verblijf op zijne uitgestrekte landgoederen in Boheme te vestigen, over welk besluit men zich te minder zal verwonderen als men weet

dat de Groothertog reeds vóór den aanvang van den oorlog het plan tot aftreding gevormd had. Intusschen vreest men dat dit besluit niet voldoende zijn zal om de Toskaners tevreden te stellen, die van de herstelling van het verdreven Vorstenhuis niets weten willen en zelfs besloten schijnen te hebben zich gewapenderhand daartegen te verzetten.

— Uit Bucharest wordt geschreven dat Vorst Couza sedert eenige dagen lijdende was en zeer afgezonderd op zijn landhuis leefde, hetwelk aan zekere partij aanleiding gegeven heeft om, overeenkomstig eene der bepalingen van het organiek statuut, het doen van eene nieuwe verkiezing ter sprake te brengen.

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 25 Julij.

Graaf Esterhazy, de Oostenrijksche gezant, dineerde gisteren ten Hove op het eiland Osborne.

Tweede depêche.

Het stoomschip Arabia heeft tijdingen aangebragt uit New-York van den 14 dezer en 420.401 dollars in specie.

Van de overgebragte berigten is de belangrijkste, dat de Noord-Amerikaansche Regering het ontslag uit het Hannoversche leger verlangt van hare genaturaliseerde onderdanen.

Katoen verkeerde in eene betere stemming en wordt genoteerd $11\frac{5}{8}$ c. De beurs was vaster; Illinois $83\frac{1}{4}$.

PARIJS den 25 Julij.

De Patrie deelt heden avond mede, dat de Regering van Modena last heeft gegeven tot het vormen van gedetacheerde korpsen, bestaande uit nationale garden en vrijwilligers, tot verdediging des Lands.

WEENEN den 24 Julij.

De Oesterreichische Correspondenz bevat heden avond een hoofdartikel naar aanleiding van de dezer dagen bekend geworden circulaire-depêche van den Pruissischen minister van buitenlandsche zaken, den baron von Schleinitz, aan de Pruissische legatien, strekkende om te verklaren dat Pruissen geen deel heeft gehad aan de bemiddelingsvoorstellen, en waarin gewag gemaakt werd van het manifest des Keizers van Oostenrijk.

Door de Oesterreichische Correspondenz wordt thans gezegd, dat de woorden van het Keizerlijk manifest hunne volle kracht behouden, ook al heeft er een blijkbaar misverstand plaats gehad wat betreft de verhouding van Pruissen tot het oorsponkelijk door de Engelsche aan de Fransche Regering medegedeelde bemiddelingsontwerp. Europa is getuige dat reeds maanden lang de zedelijke invloed van Pruissen meer ten nadeele dan ten voordeele van Oostenrijks integriteit werkzaam was. Wel is waar vermeed Pruissen elk initiatief, waaruit men kon opmaken dat het van Oostenrijk een afstand van grondgebied verwachtte; maar het behandelde toch het territoriaal bezit van Oostenrijk, krachtens de verdragen van 1815, meer als eene voorloopige basis, waarvan des noods wel afgeweken kon worden, en deed evenmin eenig aanbod om dat bezit te garanderen. Bij de voortzetting van den strijd moest Oostenrijk er zich op wapenen het Berlijner Kabinet aan een ongunstig standpunt van bemiddeling te zien vasthouden. Het artikel eindigt met de verklaring, dat men geen nutteloozen strijd wenscht te voeren over hetgeen eene afgedane zaak is, maar dat men het pligt heeft geacht den twijfel weg te nemen of de woorden des Keizers wel op daadzaken gegrond zijn.

TURIJN den 24 Julij.

Eene depêche uit Florence meldt, dat professor Mateucci morgen naar Turijn zal vertrekken, om zich vervolgens naar Parijs te begeven, met eene zending belast door den raad der Toskaansche Regering.

LONDEN den 25 Julij.

Koffij. Nat. Ceylon 54/ a 58/; Plantation 67/6 a 75/6; Rio 52/ a 56/. — Thee vast. — Suiker gezocht. — Rijst. Bengaal 10/ a 11. — Peper en Piment stil. — IJzer 52/. — Olie. Lijn- 28/6, Raap- 36/9. Palm- 46/. — Talk 53/ a 54/3. — Granen iets hooger. — Boter. Friesche 112/, Gron. 76/, Zwolsche 98/, Kampen 100/. — Veemarkt. Ter markt waren 4410 Runderen, 275 Kalveren en 28,900 Schapen en Lammeren; prijzen flaauw.

LIVERPOOL den 25 Julij.

Katoen. Heden zijn 8000 b. tot vorige prijzen gedaan.

ANTWERPEN den 25 Julij.

Koffij en Suiker prijshoudend. — Granen. Witte Tarwe *f* $10\frac{3}{4}$, roode *f* 11. Rogge *f* $6\frac{1}{2}$.

BERLIJN den 25 Julij.

Rogge per Julij $33\frac{7}{8}$ th.; per Sept./Oct. $36\frac{5}{8}$ th. — Olie per Julij 10 th.; per Sept./Oct. $10\frac{1}{4}$ th. — Spiritus per Julij $^{5}/_{12}$ th.

MADRID den 23 Julij.

Spanje $1\frac{3}{4}$ pc. 31.85; dito 3 pc. 41.90.

LONDEN den 25 Julij.

De 3 pc. Gecons. $94\frac{7}{8}$ a 95. Spanje $1\frac{1}{4}$ pc. $32\frac{1}{8}$; dito Buitenl. 3 pc. $43\frac{3}{4}$. Portugal 3 pc. 44. Mexico 3 pc. $18\frac{7}{8}$ Peru $4\frac{1}{2}$ pc. $90\frac{1}{4}$; dito Engelsche $68\frac{1}{2}$. Venezuela $4\frac{1}{2}$ pc. 28 a $\frac{1}{2}$; dito Uitgest. 15 a $\frac{1}{2}$ Illinois Shares 66 a 67; dito Bond. 7 pc. 68 a 69.

PARIJS den 25 Julij.

Frankrijk 3 pc. 67.95; dito $4\frac{1}{2}$ pc. 96.—; Crediet Mobilier 805. Spanje $1\frac{3}{4}$ pc. $31\frac{1}{2}$; dito Binnenlandsche 3 pc. 41.

FRANKFORT den 25 Julij.

Metall. 59; dtto Nationale $63\frac{1}{2}$. Spanje $1\frac{3}{4}$ pc. $31\frac{1}{2}$; dito 3 pc. 41.

ANTWERPEN den 25 Julij.

Spanje $1\frac{3}{4}$ pc. $31\frac{1}{4}$; dito Binnenl. 3 pc. $41\frac{1}{4}$. Metall. 5 pc. $61\frac{5}{8}$; dito Nation. 5 pc. $65\frac{3}{4}$.

(Latere Depêche.)

LONDEN den 25 Julij.

Des avonds.

Ten gevolge van heden in de zitting van het Hoogerhuis door lord Lyndhurst gedane vragen nopens de verdedigingsmiddelen van Engeland en de gedane krijgstoerustingen, beloofde de Minister van Staat voor oorlog te zullen overgaan tot de benoeming eener gemengde commissie, welke in last zou hebben een onderzoek in te stellen ten aanzien der verdedigingsmiddelen van Engeland en daarover een rapport uit te brengen.

BINNENLAND.

'sGRAVENHAGE den 25 Julij.

Z. M. de Koning is gisteren avond ten half zeven ure per gewonen spoortrein van het Loo in deze residentie teruggekeerd. Men verneemt dat Z. M. in het laatst dezer week H. M. de Koningin-Moeder naar Weimar zal vergezellen en, na aldaar eenige dagen te hebben vertoefd, eenige weken te Wiesbaden zal gaan doorbrengen.

— Zaturdag jl. heeft de Russische Gezant bij ons Hof de eer gehad in een bijzonder gehoor bij H. M. de Koningin te worden ontvangen.

— Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden wordt tegen de helft der volgende maand van Luxemburg alhier terug verwacht.

— Gisteren avond heeft er bij den Franschen gezant, den baron d'André, een groot souper plaats gehad.

— In het Hôtel du vieux Doelen alhier zijn afgestapt de generaal-majoor Loven en de luitenant baron de Lagerfelt en gevolg, beiden van Stockholm.

— Men verneemt dat door Z. M. ook is verleend de gouden medaille voor 36 jaren militaire dienst, aan de adjudant-onderofficieren Adriaanse, Kubli en van Beest, ordonnancen van Z. M., en aan den gepensioneerden sergeant-majoor vuurwerker met rang van onder-adjudant Buurse, parkwachter op het Loo.

— Na eene kortstondige ongesteldheid is alhier overleden de gepensioneerde luitenant-generaal der artillerie van Steenbergen.

— Heden ochtend zijn de troepen van hier, Leyden en Delft weder naar de vlakte van Waalsdorp gemarcheerd. De evolutien zullen aldaar onder het kommando van den generaal-majoor Wilbrenninck in het vuur plaats hebben.

— Heden ochtend is alhier op plegtstatige wijze ter aarde besteld het stoffelijk overschot van den oudsten der schippers op Delft. Het lijk werd door de gezamenlijke wijkmeesters naar zijne laatste rustplaats gebragt. De overledene had ook in de betrekking van wijkmeester gedurende een groot aantal jaren zich zeer verdienstelijk jegens zijne medeburgers gedragen.

— Dezer dagen is een man gearresteerd, die onder Wassenaer op den Leydschen weg in eene herberg trad, de waardin, die met hare oude moeder alleen in huis was, eene kruik bier bestelde en haar daarop in den kelder sloot, waarin zij die wilde gaan halen, door het luik toe te slaan, onder bedreiging haar te zullen vermoorden, wanneer zij poogde er uit te komen. De vrouw, die nog al moedig schijnt geweest te zijn, stoorde zich daar weinig aan en het mogt haar door heftigen weêrstand te bieden gelukken den booswicht te overmeesteren, die daarop, na nog een brood te hebben ontvangen, vertrok. De gearresteerde, een beruchte spitsboef, die reeds een 20tal jaren in de gevangenis te Leeuwarden heeft doorgebragt, na de straf van geeseling en brandmerk te hebben ondergaan, is, naar wij vernemen, reeds tot bekentenis gekomen.

ROTTERDAM den 25 Julij.

Aanstaanden donderdag den 28 dezer, des middags ten half twee ure, zal de Gemeenteraad alhier eene vergadering houden, waarin de volgende zaken ter tafel zullen worden gebragt: mededeeling van ingekomen stukken; benoeming van een lid in de plaatselijke schoolcommissie; delibereren over den aan te leggen duiker onder de Rotte; voortzetting der deliberatiën over de voorwaarden der aanbesteding der gazverlichting, aanvangende 1861.

Het stoffelijk overschot van den waardigen van Ede van der Pals werd heden morgen in het familiegraf op de stedelijke begraafplaats alhier ter aarde besteld. Vriendschap, toegenegenheid en achting hadden velen bewogen om hem de laatste welverdiende eer te bewijzen. Het lijk werd door heeren hoofdlieden en brandmeesters grafwaarts gedragen. De familiebetrekkingen, de predikanten der Remonstrantsche gemeente, de kerkeraadsleden en vele die den ontslapene hoogschatten, volgden het lijk. Toen het in zijn laatste rustplaats was nedergelaten, nam ds. van Teutem het woord. En gewis, zijne taal vond weêrklank in aller hart, toen hij in herinnering bragt, dat de grijsaard, wiens levenstaak thans was afgeweven, een *goed burger*, een *edel mensch* en een *braaf Christen* was geweest. Niet door hooge geboorte, door voorname betrekking of weidsche titels had hij geschitterd, maar door den adel zijner ziel. Zijn godsdienstzin, zijn deugdelijk karakter, zijn ijver en naauwgezetheid waren zijne adelbrieven. In den engen kring van het huiselijk leven, voor hem een dierbaar kleinood, was hij een liefhebbend echtgenoot, een trouwe vader, een hartelijk grootvader geweest. Maar ook het maatschappelijk leven hechtte menigen parel aan zijn kroon van 70 jaren. Het gasthuis schonk hem bij een Koninklijk gunstbewijs den schoonen naam van *vriend der kranken*. Zijn leven was menschenliefde. Mogt Rotterdam (zoo eindigde de begaafde spreker) vele zulke nuttige burgers, de gemeente vele zulke goede leden hebben als de grijze van der Pals geweest is! Dat zijn voorbeeld daartoe opwekke! — Namens de brandweer sprak de hoofdman Rooster nog een kort woord. De brandweer betreurt een flink hoofdman, een ijverigen secretaris, een trouw vriend. Dertig jaren lang was hij er de ziel van. — Met geschokt gemoed sprak de zoon des overledenen zijn dank uit voor de eer aan zijn waardigen vader bewezen. Diep getroffen verliet ieder de rustplaats der dooden, waar men op het graf van den zeventigjarigen grijsaard zeker gaarne de woorden ter neer schrijft: „Hier ligt een *edel* mensch."

Gisteren is alhier berigt ontvangen, dat ds. J. G. Schuuring, te Hoorn, bedankt voor het beroep tot predikant bij de Nederduitsch Hervormde gemeente alhier.

Het programma voor de Orgelbespeling in de Grootekerk alhier, op woensdag 27 dezer, des namiddags ten $1\frac{1}{2}$ ure, luidt als volgt: 1, Feest-Fantaisie op thema's uit de Schepping, van Haydn, Ernst Koehler; 2, Doppel-Quartet, „Denn er hat seinem Engelen befohlen," en Koraal, „Wirf dein Anliegen auf den Herrn," uit het Oratorium Elias, F. Mendelss. Bartholdy; 3, Variatien op het Nederlandsche Volkslied, „Wien Neêrlandsch bloed" J. A. van Eyken; 4, solo voor Carillon; 5, Ouverture, die Zauberflöte, W. A. Mozart; 6, gevarieerd Koraal, „Sei Lob und Ehr den höchsten Gut," A. Hesse; 7, Fuga op den naam B. A. C. H., Robert Schumann.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen, bij het wapen der infanterie: bij het 8ste reg., tot kapitein van de 3de kl. (naar ouderdom van rang), den 1sten luit-adjud. A. F. Beijen, van het 1ste reg. van het wapen, en voor den tijd van één jaar op nonactiviteit te stellen den kapit. G. Wieland, van het 8ste reg. infanterie.

Naar men verneemt, heeft Z. M. geweigerd magtiging te verleenen tot aanvaarding van het legaat, door wijlen den heer G. A. Verbrugh te Lienden aan de Hervormde gemeente aldaar vermaakt voor het beroepen van een tweeden (orthodoxen) predikant.

Bij Zr. Ms. besluit is tot auditeur bij den schuttersraad van het 1ste bat. der 3de afd. rustende schutterij in de prov. Noordbrabant benoemd mr. A. W. S. van Cooth, advocaat te Eindhoven.

Bij Koninklijk besluit zijn verleend de volgende pensioenen, als aan: G. M. de Piönnies, ontv. der dir. bel., in- en uit. regt. en acc. te Bergen-op-Zoom, ten bedrage van *f* 2201; P. Gieles, comm. 1ste kl. bij 's Rijks bel. te Nijmegen, *f* 414; A. H. Dettingmeijer, id. 2de kl. te Utrecht, *f* 235; J. B. Hammers, id. te Gramsbergen, *f* 238; J. Osewolt of Ossewaldt, id. 2de kl. te Broekheurne, *f* 213; A. Adamse Cz., sloeproeijer bij de in- en uitg. regt. te Bath, *f* 271; M. van Fenema, comm. 1ste kl. bij 's Rijks bel. te Zwolle, *f* 488; L. Kerkhoff, id. 3de kl. te Vollenhoven, *f* 132; J. Lubach, Rijks tolg. te Franeker, *f* 174; A. Verbuys, comm. 2de kl. bij 's Rijks bel. te Noordwijk, *f* 375; J. Besuiden of Besuijen, id. te Hoedekenskerke, *f* 262; G. F. Voigt, id. 3de kl. te Rovert, *f* 235; M. Kiboom, landm. 1ste kl. bij het kad. te 's Gravenhage, *f* 418; E. S. Sebel, wed. L. Blanken, ontv. der reg. en dom. te St. Oedenrode, *f* 718; C. J. M. Schummelketel, wed. C. F. Hartman, comm. 2de kl. bij 's Rijks bel. te Arum, *f* 141, en J. G. Zegers, wed. W. Pastoors, ontv. der dir. bel. en acc. te Zundert, *f* 717.

Z. M. heeft goedgevonden, 1°, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen: aan C. Hogetoorn, als heemr. van den polder Katwoude (Noordholland); aan C. Langemaire, als dijkgr. van den Noord-Kraaijertpolder (Zeeland), en aan T. Sybenga, als dijkgr. bij het bestuur der Zeedijken-contributie van Oostdongeradeel (Friesland); — 2°, te benoemen, in Noordbrabant: tot dijkgr. van den Prins-Karel-polder, J. J. van de Moer; tot dijkgr. van den Koningsoordpolder te Dinteloord, P. Six: tot secr.-penningm. van den Koningsoordpolder te Dinteloord, G. C. Struyk van Bergen; tot dijkgr. van den Oud-Glimespolder, J. P. Koenraadt; — in Gelderland: tot buitengew. heemr. in het polderdistr. Neder-Betuwe, D. van Riemsdijk; — in Zuidholland: tot heemr. van den Strijenschen polder, P. A. Overwater; — in Noordholland: tot waarsch. van Drechterland, voor Schellinghout, J. Houter; tot heemr. in het dijksbestuur van den Sint-Aagtendijk, voor Castricum, J. F. Rommel; — in Zeeland: tot dijkgr. bij den Nieuwen Passageulepolder, G. C. Stern; tot gezw. van den polder Borrenbrood, A. Boogerd; tot gezw. van den polder Dreischor, J. van der Linde; tot lid der commissie tot onderhoud en beheer van de uitwatering der polders Stoppeldijk c. a., J. F. van Esbroek; tot dijkgr. vnn den Adriaanpolder, P. Verburg; — in Overijssel: tot heemr. in het 1ste dijksdistr., J. G. van Setten en G. J. Jacobson; in het 2de dijksdistr., F. A. Ebbinge Wubben; in het 3de dijksdistr., G. Janssen Rz. en J. Hulleman; in het 4de dijksdistr., J. C. baron van Haersolte van Haerst en B. Uiterwijk; tot dijkgr. van het 5de distr., G. Arnoldink; tot heemr. in het 6de dijksdistr., L. F. Zebinden; tot dijkgr. van het 7de dijksdistr., jonkh. A. H. P. K. van Suchtelen van de Haere; tot heemr. in het 7de dijksdistr., J. Kattenwinkel; tot heemr. in het 8ste dijksdistr., J. Ruitenberg Wz.; tot heemr. in het 9de dijksdistr., E. Kragt en G. van der Veen; tot commissaris in den polder van Windesheim en Herxen, A. van Wijngaarden; tot gecommitt. in het bestuur van den polder Sekdoorn, G. Pothof; — in Friesland: in het bestuur van de Wonseradeels-Zuiderzeedijken, tot rekenm. S. Lijcklama à Nyeholt; tot gecommitt. binnendijks S. Tacoma en J. S. Buwalda; tot gecomm. buitendijks C. Oneides en P. R. Bijlsma; — in Groningen, tot dijkr. van Oosterwijtwerd voor het eed van Katmis T. H. van Buren; tot schepper voor de schepperij van Hoogemeden en als zoodanig tot lid van de directie van het Aduarder Zijlvest J. Kuipers, en tot medevolm. in het bestuur van den Noordpolder H. Welt en T. P. Schattenburg.

Wij vernemen dat Z. M. heeft bepaald dat de miliciens van 1856 en 1857, welke na eerste oefening tot aanvulling van ontbrekende vrijwilligers tot nog toe in werkelijke dienst zijn gehouden, mede op den 1 augustus a. s. met groot verlof naar hunne haardsteden zullen terugkeeren, ook diegenen, welke zich in de legerplaats te Milligen of te Waalsdorp mogten bevinden en die welke bestemd waren om het kamp te Zeist te betrekken. Tevens zullen de miliciens der ligtingen 1856 en 1857, behoorende tot de eskadrons van het 1ste en 4de reg. dragonders, welke bestemd waren om deel te nemen aan de manoeuvres in de legerplaats te Zeist, mede op 1 augustus met groot verlof naar hunne haardsteden vertrekken.

Wij vernemen voorts dat door den Minister van Oorlog eene circulaire aan de verschillende autoriteiten des legers is gerigt, om, uit aanmerking van de groote behoefte die er aan Ned. militairen bestaat, de miliciens der ligtingen 1856 en 1857, vóór dat deze naar huis keeren, opmerkzaam te maken op de groote voordeelen die aan eene vrijwillige verbinding voor de dienst in Oost-Indië zijn verbonden.

Bij beschikking des Ministers van Binnenl. Zaken is aan de heeren P. Tegel, te Amsterdam, en H. J. Belzer, te Gorinchem, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene schroefstoomvbootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee, tusschen Amsterdam en Gorinchem en tusschenplaatsen.

De Minister van Finantien heeft bepaald, dat de *werk- en weegloonen*, die betaald worden voor de opneming der goederen op den voet van art. 122 der algemeene wet of van art. 10 der wet, voorafgaande het tarief van regten, voor het vervolg niet meer door de visiteurs of commiesen moeten worden ontvangen, doch dat dit zal behooren te geschieden door de ontvangers der in- en uitgaande regten, die daarvan op de gewone wijze aan de schatkist verantwoording zullen doen; dat de ontvangers voorts voor de perceptie of het beheer dier gelden *geene* aanspraak op eenige belooning zullen kunnen maken.

Bedankt: voor het beroep naar de Ned. Herv. gemeente te Amsterdam door ds. E. Laurillard, theol. dr. en pred. te Leyden; — voor Ouderkerk aan den IJssel door ds. C. J. Bryce, pred. te Ylst.

UITSLAG der VERKIEZINGEN
voor leden van den Gemeenteraad
op 19 Julij 1859.

Dirksland. Herkozen de heeren P. Zaaijer en L. Kooman.

Middelharnis. Herkozen de heeren J. A. van den Broek en J. C. den Baars; herstemming tusschen de heeren D. Bos en A. C. Kolff.

Sliedrecht. Herkozen de heeren J. A. van Hattem, K. Hartog, G. Hoogendoorn en A. Prins Jz.

— Eergisteren werd van de werf der heeren J. en K. Smit, aan den Kinderdijk, te water gelaten de ijzeren stoomboot Gorinchem, bestemd tot veerstoomboot tusschen Gorinchem en Sleeuwijk. De voor dit vaartuig bestemde machines worden in de fabriek van de heeren Diepeveen, Lels en Smit aldaar vervaardigd.

— Op de ll. vrijdag te Zevenhuizen gehouden harddraverijen is de prijs, zijnde een zilveren sigarenstel, behaald door de Leeuw, stekelharige blesruin van den heer J. Bos Az. te Zevenhuizen, en bereden door den eigenaar; de premie, een kristallen beker op zilveren voet, door de Dikke, zwarte ruin van den heer L. van der Klucht te Loosduinen, en bereden door den pikeur J. Westgeest te Loosduinen; des namiddags is de prijs, bestaande uit twee kristallen fruitschalen op zilveren voeten, behaald door de Nobel, zwarte ruin van den heer N. Wafelbakker te Amsterdam, en bereden door den pikeur A. Houtman te Haarlem; de premie, twee zilveren taartscheppers, is behaald door het Vlakje, rosmerrie van den heer H. J. Gennep te Zevenhuizen, en bereden door den pikeur P. H. Vrombergh te Amsterdam.

— Uit het Nieuwe Diep wordt gemeld dat het exercitie-eskader ll. dingsdag bij Leith geankerd was. Den 27 of 28 dezer dacht men van daar naar het vaderland terug te keeren.

— Volgens berigt uit Terschelling is door de helmduikers uit het wrak the Lutine ll. woensdag geborgen: 1 staafje goud, wegende 5 Ned. ℔ en 1 lood. 599 Spaansche matten, $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{4}$ dito en diverse kleinigheden van koper.

— Als eene zeldzaamdheid vermeldt men dat in de rivier de Vecht, alwaar voor twee maanden beladen schepen zeilden, thans zich de koeijen en ander vee vergasten op het aldaar gegroeide gras, terwijl men over sommige plaatsen, waar nog water is, gemakkelijk kan heen springen.

— In eene ll. vrijdag op het raadhuis te Middelburg gehouden bijeenkomst van stemgeregtigde deelhebbers in de Nederlandsche Handel-Maatschappij, zijn herbenoemd de heeren jhr. W. R. Bodaert en J. Lutteyn, als commissaris en plaatsvervanger-commissaris.

— Ll. vrijdag heeft men te Vlissingen weder beproefd om het fregat met stoomvermogen Zeeland te water te brengen, en wel door te trachten met het stoomschip Cycloop daaraan zoodanigen schok toe te brengen, dat de Zeeland, ondanks de belemmeringen die aanwezig zijn, van de helling zou afloopen. De poging was vruchteloos. Nadat de vaartuigen door een sterken kabel goed aan elkander bevestigd waren, begon de Cycloop vooruit te malen, doch de kabel brak reeds bij den eersten schok. Naar men verneemt is ten gevolge daarvan een man ligt gewond, en aan het stoomschip eenige weinig belangrijke schade toegebragt.

— Ll. vrijdag barstte in de gemeente Dreischor bij Zierikzee, in eene schuur van den heer van Bloois, eene hevige brand uit, welke zich spoedig aan de belendende gebouwen mededeelde, zoodat weldra de woonhuizen van de heeren Vatte Kanne en van Bloois, drie schuren en een wagenhuis in volle vlam stonden en geheel in de asch werden gelegd.

— Door den Minister van Oorlog zijn benoemd tot kadetten op de Koninklijke Militaire Academie te Breda de aspiranten die aan de vereischten van het examen hebben voldaan, als: voor het leger hier te Lande: 30 voor het wapen der infanterie, 10 voor de artillerie, 4 voor de cavalerie en 2 voor de genie. Voor het Oost-Indisch leger: 19 voor het wapen der infanterie, 8 voor de artillerie en 3 voor de genie.

— Ll. woensdag vond men in de gemeente Helden bij Roermond, zekeren M. J., inwoner dier gemeente, aan eenen boom opgehangen. Eerst werd aan zelfmoord gedacht, doch op het nader gerucht dat zijne naaste bloedverwanten zich wel aan misdaad zouden hebben kunnen schuldig maken, door hunnen bloedverwant des nachts op te hangen, ten einde zich van zijn fortuin meester te maken, heeft de justitie zich onmiddellijk derwaarts begeven.

— De vergadering van het Nederlandsche Onderwijzers-Genootschap te Nijmegen werd ll. donderdag, onder de leiding van dr. D. J. Veegens, voortgezet, en werden hoogstbelangrijke zaken behandeld, waaronder men noemt de oprigting van eene algemeene Onderwijzers-Spaarbank, tot welk einde men zich in verbinding zal stellen met de bestaande Onderwijzers-Spaarbank te Amsterdam, om daaraan de noodige uitbreiding te geven; verder het uitgeven van een Handboek voor Onderwijzers bij de beoefening van de kennis der natuur en eene reeks schoolboeken over het onderwijs in dat leervak, door eene bekwame hand te vervaardigen. Belangrijke onderwerpen, betreffende het onderwijs, werden besproken; terwijl de heer W. Retgers, onderwijzer met verlof uit Ned.-Indië, belangrijke mededeelingen deed omtrent den toestand en de inrigting van het onderwijs in de overzeesche gewesten. De dag werd door een vriendschappelijken maaltijd besloten.

— Ll. vrijdag is de molen van den molenaar Huisinkveld, genaamd de Rietmolen, staande nabij Enschedé in de gemeente Lonneker, door den bliksem getroffen en dien ten gevolge geheel afgebrand.

— Ll. donderdag heeft te Dedemsvaart de onthulling van het standbeeld voor wijlen baron mr. W. J. van Dedem plaats gehad. Eene talrijke menigte uit de omstreken woonde dit feest, hetwelk allerluisterrijkst was, bij. Van de aanzienlijkste huizen, alsook van schepen, wapperden vlaggen. Volksfeesten wisselden elkander af, terwijl de illuminatie allerprachtigst was. Overal heerschte gulle vrolijkheid, en menige toast werd aan de nagedachtenis van den edelen menschenvriend gewijd.

— Uit Groningen wordt gemeld dat er geen paarden meer worden aangekocht voor de onderscheidene korpsen kavalerie en artillerie.

— Van de 22 bij het schildergenootschap Pictura te Groningen ingekomen schetsen is bekroond die van den heer J. W. van Borselen te 's Gravenhage.

— Naar men verneemt worden thans de bestekken opgemaakt voor eene gedeeltelijke indijking van den Dollard en voor een te graven uitwateringskanaal voor dezen nieuwen polder achter de Oostwolder- en Finsterwolderpolders, naar den mond van de Eems tusschen Termunten en Fiemel. De aanbesteding dezer werken is bepaald in de maand december dezes jaars.

— Naar men verneemt heeft thans ook de Gemeenteraad van Winschoten toegestemd in het voorstel door Gedeputeerde Staten gedaan omtrent de verbetering van het Winschoterdiep, en is besloten bij te dragen in de kosten van graving voor een derde gedeelte, onder dezelfde voorwaarden waaronder de gemeente Groningen tot de betaling van twee derde dier kosten besloten heeft. Voor velen zal het alzoo eene heugelijke tijding zijn te vernemen, dat nu nog in den loop van dit jaar met de graving van het Winschoterdiep van Zuidbroek tot Winschoterzijl een aanvang zal worden gemaakt; eene verbetering, waaraan reeds jaren lang groote behoefte bestond.

— Blijken eene mededeeling van Zr. Ms. Gezant te St. Petersburg, is aldaar op den 10 dezer eene Keizerlijke verordening bekend gemaakt, waarbij eene vermindering wordt vastgesteld der regten op den invoer van ruw en gegoten ijzer, langs alle zee- en landgrenzen van het Keizerrijk, uitgezonderd de havens der Zee van Azof, terwijl de invoer dier artikelen in laatstgemelde havens verboden blijft, en voor het Koningrijk Polen de bepalingen van het tarief van 1857 op dat stuk van kracht blijven.

Ten gevolge der bovenbedoelde vermindering zullen de invoerregten van ruw en gegoten ijzer alsnu per pud het volgende bedragen: gegoten ijzer, 5 kop.; ijzer in staven, spoorstaven en oud ijzer, 35 kop.; ijzer, genaamd sortovoïé, 45 kop., en ijzer, plaatijzer, voor ketels enz., 70 kop.

— Volgens een berigt van Zr. Ms. Consul te Rosario van 26 mei jl., verwachtte men eerlang de uitbarsting van vijandelijkheden tusschen de Argentijnsche Confederatie en Buenos-Ayres. Ten gevolge van eene door het congres der Confederatie vastgestelde wet, waarbij de president gemagtigd werd alle maatregelen te nemen, ten einde Buenos-Ayres hetzij door onderhandeling hetzij door geweld van wapenen tot onderwerping te brengen, was alle gemeenschap en alle briefwisseling, zoo te land als langs de rivier, met de provincie van Buenos-Ayres verboden. Uit dien hoofde wordt aanbevolen de naar de Argentijnsche Republiek bestemde brieven over Monte-Video te zenden, ten einde te voorkomen dat zij te Buenos-Ayres blijven liggen.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7, 9.30, 11.40, 3.30, 7.45.
" " alleen n. 's Hage: 9.35 des av. en Zond. 5 's midd.
" Amst. naar Rotterdam: 8, 10.25, 1.30, 4.30, 7.30.
" 's Hage alleen n. Rott.: 8.30. 's morg. en Zond. 8.30 av.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda: 10.—, 2.45.
" Breda naar Rott. en Antwerpen: 6.50, 12.35. 5.20.
" Antwerpen naar Rott. en Breda: 7.45. 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk: 5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Rott.n.Utr.,Amst.,Arnh.: 7.—, 10.—,12.15,1.15, 5.15, 7.15
Amst.n.Utr.,Rott.,Arnh.: 7.20,10.35,12.30, 2.25, 6.—, 7.45
Arnh.n.Utr.,Amst.,Rott.: 6.33, 9.50,11.40, 12.30,6.58,—
Utr.n.Rott.6.30.— Utr.n.Amst. 6.45, beide behalve Zondag.

Ingezonden Stukken.

Verbetering onzer Communicatie-Middelen (*)

Dagelijks houdt zich de pers bezig met een of ander onderwerp aangaande de verbetering en uitbreiding onzer middelen van communicatie. Het kan zijn nut hebben, eens een overzigt te leveren van al hetgeen er tot dat einde gewenscht wordt.

1.° Doorgraving van Holland op zijn smalst.
2.° Verbetering van den direkten waterweg van Rotterdam naar Zee.
3.° Noorderspoorweg met deszelfs vertakkingen en tweevoudige aansluiting aan Noord-Duitschland.
4.° Zuiderspoorweg.
5.° Zeeuwsche spoorweg.
6.° Haven te Scheveningen in verband met een' spoorweg van Scheveningen naar den Haag en Gouda.
7.° Spoorweg van Leyden naar Woerden.
8.° Aaneensluiting van den Holl. en Rijn spoorweg te Rotterdam.

De twee eerste punten zijn zoo hoogst belangrijk, zij zijn zoo onmisbaar voor den bloei der twee hoofdzetels, der twee steunpilaren des Nederl. handels, dat het onbegrijpelijk is, hoe men deze tegenover de concurrentie der buitenlandsche havens in hunne tegenwoordige ongunstige positie kan laten. Wat baat afschaffing van tonnengeld enz., wanneer men zulk eene zware belasting in de gedaante van ligterloon, tijdverlies, risico en ongemak laat bestaan? Men verbeeldt zich toch somtijds niet, dat het plaatselijke belangen van Amsterdam en Rotterdam zijn, hunnen weg naar Zee goed te maken! Dit zijn Rijksbelangen, want tusschen deze twee hoofdhandelssteden en het overige gedeelte des lands bestaat dezelfde verhouding als tusschen hoofd of maag en de overige ligchaamsdeelen.

Dit leidt van zelf tot de beschouwing des Scheveningschen havenprojekts met spoorweg naar Gouda en des Zeeuwschen spoorwegs met Vlissingen als handelshaven. Door het eerste zou de stoomvaart, door het tweede een aanzienlijk gedeelte van den groothandel aan Amsterdam en Rotterdam onttrokken worden. Een en ander voor onzen handel in zijn geheel hoogst verderfelijk! Decentralisatie is zeer goed, waar er zoo weinig mogelijk dient gedaan te worden, zoo als b. v. geregeerd. Waar men daarentegen zoo véél als mogelijk doen wil, zoo als in handel en nijverheid, daar is centralisatie een hoofdvereischte. Men zie om naar alle steden die in handel en nijverheid, kunst en wetenschap grootsch en uitmuntend zijn geworden, Londen, Manchester, Birmingham, Liverpool, Lyon, Parijs, Hamburg, zoo zal men bevinden dat dit resultaat door centralisatie, i. e. door concentratie van kapitaal, intelligentie, talent en ondernemingsgeest, verkregen is. Wil Nederland dus niet zijne eigen glazen ingooijen, dan moeten Rotterdam en Amsterdam blijven wat zij zijn, namelijk de centraalpunten van onzen handel met alle deszelfs ap- en dependenties van entrepôts, zeil- en stoomvaart, kapitaal, assurantie, personen- en goederenvervoer enz.

Welk nut overigens de spoorwegen van 's Hage naar Gouda en van Leyden naar Woerden moeten aanbrengen, is moeijelijk te vatten. Tusschen deze steden kan men zich met de thans bestaande middelen van communicatie zeer gemakkelijk heen en weer bewegen en goederen snel en goedkoop vervoeren. Waarom dan aan bestaande en met overgroote kosten daargestelde lijnen, die geenszins bovenmatige winsten afwerpen, eene zware concurrentie verwekken?

De Noorderspoorweg c. a. voorziet in eene lang gevoelde behoefte en men stelle denzelven daar zonder langer te dralen.

De spoorweg in de zuidelijke provincies kan wel nog gemist worden, daar in deze provincies de stoomvaart in zulk eene uitgebreidheid bestaat, dat aan een spoorweg, althans van de voorgestelde uitgestrektheid, nog geene onmiddellijke behoefte bestaat, waarbij men ook deszelfs buitengewone kostbaarheid niet uit het oog dient te verliezen.

Nu nog een woord over de aansluiting te Rotterdam van den Hollandschen aan den Rijnspoorweg. Men is het over het tracé der verbindingslijn nog niet eens. De beste manier zou zijn, om dezelve, in plaats van op een grooten omweg, direkt aan te leggen langs de stadsvest, waarvan aan de buitenzijde eene strook, breed genoeg voor één spoor, zeer goed zoude kunnen afgenomen worden. Wel heeft het loopen van treinen langs eene straat veel tegen, maar hier zou dit ongerief zoo zwaar niet wegen, daar deze lijn aan den eenen kant van zelf door het water wordt begrensd en aan den anderen kant door een doorloopend stevig hek kan afgesloten worden en dus ongelukken niet te vreezen zijn. De thans bestaande en nog met een of twee te vermeerderen overgangen zouden ook over de lijn kunnen plaats hebben en ook de belangen der scheepvaart te concilieeren zijn. Deze zou men zoo zeer niet bezwaren, als men van de Coolvest een kort kanaal daarstelde naar den nieuwen Buitensingel, met verbreeding tevens van het Doelwater en van de doorvaart naar de Rotte, op welke wijze de schepen altijd, zonder ophooping, zoowel langs de tegenwoordige als de nieuwe vaart, van en naar de Buitenschie zouden kunnen komen. — Het tegenwoordige zoo zeer buiten den koers gelegen station van den Holl. spoorweg zou dan kunnen vervallen en onze geheele spoorweg-exploitatie, Hollandsche, Rijn en toekomstige Zuider, op de terreinen aan het eind der Haringvliet vereenigd worden.

Rotterdam, 9 *julij* 1859. S.

(*) De redactie opent gaarne hare kolommen, wanneer daartoe ruimte bestaat, aan beschouwingen van verschillenden aard, maar herinnert dat zij door die plaatsing geenszins wil geacht worden met de daarin vervatte denkbeelden in te stemmen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 25 Julij.

OVERLEDEN: M. A. Hoigne, wed. A. Dupont, 82 j. — C. Viertelhausen, d., 6 m. — D. de Hooi, z., 3 m. — H. W. Greive, wed. L. Erck, 54 j. — D. Terveen, z., 11 m. — J. Vermey, z., 2 m.

BEVALLEN: M. A. van der Giesse, geb. Otto, levenl. d. — J. de Puy, geb. Leupen, z. — A. M. Frijlink, geb. van Rijn, z. — C. C. Ontrop, geb. Voorend, z. — L. Boet, geb. Winkelman, z. — A. C. D. Walraven, geb. Roukens, d. — H. Konig, geb. Schenk, d. — A. E. Diederiks, geb. Eygenheer, z. — F. Spaanbroek, geb. Valk, z. — M. Nichting, geb. Jaspers, z. — S. M. Anderman, geb. Schepens, z. — J. Hooftman, geb. de Jong, d. — E. K. C. Boogaerdt 't Hooft, geb. de Jongh, d. — H. J. van der Hof, geb. Ladage, z. — J. P. Bentzen, geb. Heyna, d. — E. K. Stockmans, geb. Micgielse, z. — J. E. Broens, geb. Meijer, z. — M. Biemans, geb. Klerks, z. — L. C. van Wely, geb. Lips, z.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Leo, R. B. Hart. — 200 zakk. Zaad, H. Lambert Pz.; 285 z. Gom, Schmitz en Fassbender; 61 v. Krenten, Ph. van Ommeren; 12 v. Koffij, P. J. van der Schrieck en Co.; 13 b. Vellen, Carp en Ketelaar; 20 k. Cassia, J. H. Claus en J. Raulino; 52 pakk. Koopm., Diverse; 75 v. Krenten en 6 b. Zijde, Order.

BREMERHAVEN, Vier Gebroeders, P. S. Wijnstok. — 13.200 stuks Duigen, Order.

BERGEN, Vanskapen, C. J. Bank. — 6 t. Traan, Gieben en Zn.; 10 t. dito, S. A. le Vino en Co.; 10 t. dito, F. A. Voigt en Co.; 105 t. dito, C. Hemmann en Co.; 27 t. dito, C. L. Roechling en Co.; 10 t. dito, Schmitz en Fassbender; 55½ t. dito, J. H. Claus en J. Raulino; 26½ t. dito, Coomans Born en Philippi; 13 t. dito, Lenersan en Co.; 75½ en 1/3 t. dito, Order.

STOCKHOLM, Johanna, D. C. Struwing. — 73 5/16 t. Gerst, 1050 t. Haver en 108 Garniermatten, Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Atlantic, Fleetwood. — 1093 b. Tabak, Alstorphius en von Hemert; 1951 kranj., 310 z. Suiker, 120 legg. Arak, 5633 boss. Bindrotting, Bunge en Co.; 1010 b. Tabak, 146 Huiden, Order.

GALATZ, Dankbaarheid, Koster. — 1 lading Rogge, Order.

PETERSBURG, Annegina, Schuring. — 1095 tsw. Rogge, Goll en Co.

PETERSBURG, Reka, Smit. — 7775 tsw. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Urania (st.) — 2824 sch. Raapzaad, H. J. Smit; 1380 sch. Erwten, Order; 2900 sch. Raapzaad, Order te Rotterdam.

HAMBURG, Frau Catharina, Koster. — 505 t. Boekweit, W. en J. D. Lulofs.

HAMBURG, Amstel (st.) — 186 z. Raapzaad, W. en J. D. Lulofs; 180 z. dito, Eltzbacher en Co.; 65 z. dito, C. Dekker en Zn.; 64 z. Erwten, A. F. Ebeling.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Fregatschip Johannes Lodewijk, kapit. A. H. van der Waal, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, om den 31 Julij te vertrekken. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, SAMARANG en SOURABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het Ned. Fregatschip Hollandia, kapit. P. Wap. Adres bij de Reeders de Heeren A. F. EGELING en Co. en de Cargadoors P. A. van Es & Co.

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het gekoperd Campagne Barkschip Cortgene, kapit. D. Dunlop, om in het begin van Augustus te vertrekken. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen.

BATAVIA, mede voor Passagiers, het Nederl. Brikschip Bantam, kapit. B. G. van den Bolck. Adres bij Hndig & Blokhuyzen en Kuyper, ean Dam & Smeer.

BALTIMORE (met vrijheid eene andere Haven in Noord-Amerika aan te doen), het Amerik. Fregatschip Scotia, kapitein J. Miskelly. Adres bij Wambersie en Zoon.

BOSTON, het Nederl. Schoonerschip Vertrouwen, kapit. E. J. Teensma. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

DUBLIN, het Ned. Kofschip Anna Agatha, kapit. J. Klinger. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, het Nederl. Schoenerschip Pomona, kapit. C. van der Sloot. Adres bij Seeuwen en Co

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip Vereeniging, kapit. M. van Noord. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

KAAPSTAD, het extra snelzeilend nieuw gekoperd campagne barkschip Henriette, kapit. J. M. van der Veen, voerende eenen geëxamineerden scheepsdoctor, zullende in de maand Augustus vertrekken. Adres bij Hudig en Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer.

KANAGAWA, bij JEDDO (JAPAN) via BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Krimpen aan de Lek, kapit. W. Ouwehand, om in het begin van de maand November 1859 te vertrekken. Adres bij den Reeder Murk Lels, te Alblasserdam, en bij de Cargadoors Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip Maas, kapitein W. Post. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

LISSABON, het Nederl. Schip Boreas, kapit. J. Valkenier. Adres bij Seeuwen en Co.

MALTA, SYRA en SMYRNA, het Nederl. Schoenerschip Levant, kapitein C. van Gelderen Jr., om spoedig te vertrekken. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

NEW-YORK, het Pruissisch Fregatschip Germania, kapit. W. Francken. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Bremer Fregatschip Tuisko, kapit. A. Dannemann. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Macaulay, kapit. J. J. Rodgers. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Flora Mc. Donald, kapit. J. Fuller Jr. Adres bij Wambersie & Zoon.

PILLAU en KONINGSBERGEN, het Deensch Schoenerschip Johanna Kjerstine, kapitein R. Jensen. Adres ten kantore van Kuyper, van Dam en Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Harmanna, kapit. R. H. Veling. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Catharina, kapit. E. K. Bekkering. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Freerk Jan, kapit. G. H. Smit. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Schip Geerdina, kapit. G. Blank. Adres bij Seeuwen & Co.

STETTIN (na aankomst), het Pruissisch Stoomschip Fahrenheit, kapit. E. Mielordt. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

TRIEST, het Nederl. snelzeilend Schoenerschip Termonde, kapit. L. M. de Boer. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Beurstijdingen.

LONDEN den 23 Julij.

3 pc. Cons. cont.	94¼ a	94½		3 pc. Peru....	68	a	70
id. id. op tijd	94⅜ -	94⅝		4½ pc. id. Urib.	78	-	80
5 pc. Oostenrijk	75 -	80		id. te New-Y.	77	-	79
4½ pc. België..	96 -	98		3 pc. Portugal.	43	-	45
5 pc. Braz. 1824	102 -	104		5 pc. Rusland.	110	-	112
id. 1829/39 ...	— -	—		4½ pc. idem ex c.	98	-	100
id. 4½ pc. 1852	93 -	95		3 pc. Spanje...	43	-	45
idem 1858....	93 -	95		1½ pc. idem...	31½	-	32½
6 pc. Buen.-Ayr	70 -	73		idem Amort. ..	9½	-	10½
6 pc. Chili....	100 -	102		id. Cert. Coup.	4½	-	4¾
3 pc. idem....	68 -	72		5 pc. Sardinië.	85	-	87
5 pc. Denemark	98 -	102		6 pc. Turkije..	78	-	80
3 pc. idem ...	— -	—		idem Nieuwe..	68	-	70
2½ pc. Holland.	65 -	67		4 pc. idem.,..	103½	-	104½
4 pc. idem....	100 -	102		3 pc. Venezuela	28	-	29
Ecuador......	15 -	16		idem Uitgest..	15	-	16
id. Land-warr.	3 -	5		Wissel Amst. krt.	11.11½	a	12½.
2½ pc. Grenada.	17 -	18		idem 3 m.	11.14	-	14½.
id. Uitgestelde	5 -	5½		id. Rott. 3 m...	11.14	-	14½.
3 pc. Mexico.	18½ -	19		id. Parijs kort....	25.2½	-	12½.
4½ pc. Peru...	89 -	91		idem 3 m......	25.30	-	32½

Zoowel binnen- als buitenlandsche fondsen waren heden in eene gedrukte stemming.

PARIJS den 23 Julij.

Frankrijk 3 pc. a cont. 67.35, 67.80; dito op ult. 67.60, 76.50, 68; dito 4½ pc. contant 95.20; dito op ultimo —; Fransche Bank 2850; Crediet Mob. 765, 785. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorw. 500. Napels 5 pc. —. Spanje buitenl. 3 pcts. nieuwe 41¾; dito binnenl. 40¾.

De Beurs verkeerde heden in eene veel gunstiger stemming, zoodat de 3 pc. Fransche fondsen a contant 65 en op ult. 80 centimes hooger sloten dan gisteren.

ROTTERDAM den 25 Julij.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl... Werk. Schuld. 2½ pct.	63⅞		
" dito dito .....3 "	75⅛		
Belgie,.. bij Rothschild. 2½ "	51¾		
Spanje,.. Obl. 3 pc. nu 1¾ "	31¾		
" Cert. Coupons.	4½	4 9/16	4½
Portugal, Oblig.1853 ....3 "	44½	44⅝	44⅝
" Obl 1856/57...3 "	43½	43¾	43¾
Rusland, bij *Stiegl.* 1855.5 "	100¾		
" Spoorw. Aand. *f* "	222½	223	222¾
Pruissen, ...5 "	100		
Oostenr., Metalliek.......2½ "	31	31¼	31
" dito dito 5 "	59¾	60	59¾
" N. Rente Ams. 5 "	75		
" Nationale.......5 "	62½	63⅛	62½
Grenada.. Uitgestelde .... "	4⅞	5 1/16	5

Onze fondsenmarkt toonde heden een gunstiger aanzien, er openbaarde zich reeds onmiddellijk bij den aanvang der beurs veel kooplust, dienvolgens hebben zich dan ook alle fondsen min of meer in prijs verbeterd, en wel hoofdzakelijk Oostenrijksche, met geanimeerden handel.

Het Commité der Effectenhandelaren,

H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Oude Metalliek 5 pc. 58½; Nationale 5 pc. 62⅛ a 62½, gebl. 62½. Grenada 3¾ pc. 16 1/16 a 16⅛, gebl. 16 1/16. Mexico 3 pc. 18¼. Equador Onbepaalde 1 pc. 15½.

AMSTERDAM den 25 Julij.

	l. k.	h. k.	gbl. k.
Nederl.... Werk. Schuld 2½ pCt.	63½	63⅝	63 9/16
" dito dito 3 "	75½		
" dito dito 4 "	96¾		
" Amort-Synd...3½ "	94½		
" Handel-Maats.4½ "	128⅛	128¾	128⅛
" O. I. Leening 4 "	95¾		
" Aand. Holl. Sp. "			
" Rijn-Spoorw...4½ "			
" Maats. v. Weld. 4 "			
België,... Cert. *Rothsch.* 2½ "	51⅜	51½	
Frankrijk, Certificaten....3 "			
Spanje,.. Buitenlands...1¾ "	31⅝	31¾	31¾
" dito 3 "	43⅞	44	
" Binn. a *f* 6000 3 "	41	41 1/16	41 1/16
" Amort. Schuld.........	9⅝	9¾	
" Bew. v. Coup...........	4 5/16	4 7/16	
Portugal, Oblig. ....3 pCt.	44¼	44¾	44⅝
" dito 1856/57..3 "	43½	43⅞	43 9/16
" dito Uitgest...			
Rusland, Obl. *Hope en C.* 5 "	104¼		
" dito 1828/29..5 "	102⅛	102¼	
" Cert. 1831/33..5 "	88½		
" dito 1840......4 "	85⅛	85⅜	85¼
" dito *Stieglitz*..4 "	85¾	85⅞	
" dito d.° Nieuwe 5 "	94⅝	95	94⅝
" dito d.° 1855 N.5 "	100⅝		
" dito te Londen 4½ "			
" dito v. Assign. 6 "	65⅞		
" Inschr. dito ...6 "			
Polen,..... Aand. 1835.........*f*	154		
" Obligatien......4 pCt.	79	79⅜	
Oostenr., Obl. *Goll en C.* 5 "			
" dito dito 4 "			
" dito Met. Oude 5 "	58¼	59	58¾
" dito N. te Ams. 5 "	74⅝	75	74¾
" dito Nat. Met. 5 "	61⅞	62⅞	62⅝
" dito Metall.....2½ "	31 1/16	31⅜	31¼
" Wen. Ad. fl 250 4 "	276	278	
Brazilië, 1824, £ 100, 5 "	99		
Equador, £ 100...........1 "	15¼	15¾	
" Onbepaalde....1 "			
Venez.,... Obligatien......3 "	27¼	27½	
" Uitgestelde ....1½ "	14⅞	15	
Grenada, Obligatien......3¾ "	16 3/16	16⅜	
" Uitgestelde	5		
Mexico,.. Obligatien......3 "	18⅛	18¼	18¼
" dito Onbep....3 "			
Illinois, ...7 "			

Handel-Maatsch. 128½ a cont. Rusland, Spoorw. Actien, volgef., 221, 222. Weener Bankactien *f* 878 a *f* 881; idem fl. 250 1839, *f* 298, *f* 300. Griekenl., 5 pc., 4⅜. Pruiss. 5 pc., 99⅝ a 99¾. Galveston 71½.

Beleening 3 pc. Prolongatie 2½ pc. Disconto 3 pc.

Binnenlandsche fondsen ondergingen heden weinig verandering. Van buitenlandsche waren vooral Oostenrijksche en Portugesche zeer willig.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63 9/16 a ⅝. Spanje, 1½ pc., 31¾; dito Binnenl., 3 pc., 41 1/16. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 58⅞; dito Nat., 5 pc., 62⅝.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aang.*
24--25 *julij.* Niets gepass.
(24 N.O.; 25 N.)

Hellevoet. *Aangek.*
24 *julij* Cornelia (st.), Middellandsche Zee
Assiduous, Nisbett, Newcastle
Reliant, Lowes, Liverp.
William, Boyce, Sunderl.
Columba, Jacobsen. Reval
Industrie, Dade. Hapsal
Vanskapen, Bank, Bergen
25 William. Scott, Sunderl.
William, Scott, Newcastle
Venus, Robertson, dito
Grace, Gilbert, dito
Tordenskiold, Ohlsen, Libau
Fortuna, Jansen, dito
Alida, Sprik, Arendsburg
Sia & Elisabeth, Boerhave. Pernau
Mathilde Catharine, Bengtson, Bergen
Louise (st.), Grangem.
Argo, Pien, Riga

Vertrokken.
24 Seine (st.), Havre
Maas, Post, Lissabon
Courier, van Vliet, dito
Fijenoord (st.), Londen
(24 N. W. — N. N. W.; 25 N. N. W. — W. N. W.)

Brielle *Aangek.*
24 *julij* Leo (st.), Londen
Prins van Oranje (st.), Duinkerken
Seahorse (st.), Hull
Fox, King, Yarmouth
Johanna, Struving, Stockholm
25 Batavier (st.), Londen
Earl of Auckland (st.). d.°
Ocean Queen (st.), Hull
Eider (st.), Hartlepool
Norfolk (st.), Goole

Vertrokken.
24 Seagull (st.), Hull
Enchantress (st.), dito
25 Prins van Oranje (st.), Duinkerken
(24 N.; 25 N t. O—N t. W)

Maassluis (NNW) *Aang.*
24 *julij* Flying Dutchman, Fielding, Newhaven

Vertrokken.
24 Stad Sneek (st.), de Jong, Texel
De gisteren vertrokken schepen zijn bij de Pan geankerd.
24 Wilhelmina Henriette, de Boer, Noordzee

Texel *Aangek.*
23 *julij* Dankbaarheid. Kamphuis, Galatz
Agnat, Asuldsen, Osterris.
Charles J. Mare (st.), Dantzig
Martha. Haesloop, Santos (laatst v. Falmouth)
Zenobia, Carter, Yarm.
Lykkens Pröve, Olsen, Frederikstad
Soeblomsten, Petersen. dito
Emanuel, Petersen. dito
Aurora, Them, dito
24 Atlantic, Fleetwood, Soerabaija
Diana (st.), Londen
Cornelia, Fortuyn, dito
Mayor, Atkinson, Sunderland
Sarah, Timbow, dito
Maria Elizabeth, Newton, dito
Alfen, Kjonning. Nerva
Thetis, Hovgaard, Drammen
Bertha, Jensen, Osterris.
Wennerne, Klock, dito
Stad Sneek (st.), de Maas
Maria, Bakker, Archang.

Vertrokken.
23 Lion (st.). Londen
Enyo, Bedlington, Newcastle
Belfast Lass, Raddings, Dublin
Jane, Rowland, Sunderl.
Salisbury Harrison, Hall, dito
Margaretha Louise, Thormohlen, avontuur
24 Twenthe (st.), Hull
(N.O.—N.N.O.)

Vlie *Aangek.*
21 *julij* Amstel (st.), Hamb.
Josephine, Andersen, Frederikstad
Zaanstroom, Visser, Oudsoen
23 Annegiena, Schuring, St. Petersburg
Coallier, Rafen, Frederikstad

Vertrokken.
23 de Tijd, v. d. Meer, Engeland
Lubbegina, de Boer. Frederikstad
Aurora, Nielsen, Droback

Vlissingen *Aangek.*
23 *julij* Union, Wiborg. Santos
Zeal, Blampied, Rio-Grande
Agrippina. Reed, Odessa
24 Meiskina, Harkema, Dantzig

—o—

St. Thomas *Vertr.*
27 *junij* Orion, Braamhorst, Aux Cayes en Falm.

Ibraila *Vertr.*
10 *julij* Alida, Dallinga, Queenst. of Falm.

Sulina *Aang.*
4 *julij* Augusta, Rabe, Konstantinopel
5 Jantje Berg, van Driesten, dito

Zeilklaar.
6 Catharina Cornelia, Astuling, Engeland
Willemina, Puister, dito
Margaretha, de Jonge, d.°
7 Anna, Venema, dito

Konstantinopel
Vertrokken.
7 *julij* Antje Haverbult, v. Heuvelen, Galatz
Margaretha, Boerhave, d.°
Hillegina Annegina, de Vries. Ibraïla
Gebroeders, Loodijzen, d.°
11 Jeanne, Kroon, Galatz

Smirna *Vertr.*
9 *julij* Vrede, v. Rijn, Queenstown

Triest *Vertr.*
19 *julij* Catharina, Bakker, Bahia

Messina *Aangek.*
15 *julij* Atalante, Beckering, Amsterdam

Marseille *Aang.*
22 *julij* Fenneg. Arendina, de Jonge, Segna

Cadix *Aangek.*
14 *julij* Orion, Buiten, Gibraltar

Liverpool *Aangek.*
22 *julij* Martha Jacoba, de Vries, Buen.-Ayres

Vertrokken.
Arracan, Kuhlken, Batavia

Weymouth *Binneng.*
22 *julij* City of Rotterdam, Cardiff n. Amsterdam

Portland *Gepass.*
22 *julij* M. A. Meville, Wellsted, Rotterdam n. Liverpool
Agnes, dito n. Gloucester

Littlehampton
Binnengeloopen.
21 *julij* Navarino, Lucas, Rotterdam (vertr. 22 n. Liverpool)

Wight *Gepasseerd*
... *julij* Johanna, Oldenburger, Bordeaux n. Kopenhagen

Deal *Gepass.*
22 *julij* Susanna, Moesker, Antw. n. Konstant.
Mercurius, de Haan, Warkworth n. Lissabon

Londen *Aangek.*
23 *julij* Catharina, Wiersma, Workum

In lading.
Jonge Pieter, Colle, Amsterdam

Harwich *Binneng.*
22 *julij* Jeanne d'Arc, Thompson, Sunderl. n. Rotterdam

Grimsby *Aangek.*
21 *julij* Concordia, de Groot, Nerva

Hull *Aang.*
21 *julij* Janette, Eckhoff, Zaandam

Stockton *Aangek.*
22 *julij* Hempkedina, Wachter, Rotterdam
Elizabeth Mary, M'Laren, dito

Sunderland *Aang.*
21 *julij* Tartar, Jaques, Amsterdam
22 Shincliffe, Copperthwaite, dito

Shields *Aangek.*
22 *julij* Joh. Margaretha, Kasper, Delfzijl
Mars, Turnbull, Schiedam
Palladium, Gray, Rott.
Niessina, Gruppelaar. Kampen
Johanna Marchina, Koning, Zwolle

Leith *Aangekomen*
22 *julij* Baudina, Helmers, Harlingen

St. Davids *Vertr.*
22 *julij* Alida Petronella, Potjewijd, Riga
Klasina Arendina, Brongers, St. Petersb.
Georg, Mulder, dito

Boness *Vertr.*
20 *julij* Eendragt, Johansen, Harlingen

Hamburg *Aang.*
22 *julij* Engelina, Schoon, Zaandam

Vertrokken.
23 Anna, Hoetjer, Genua

Bremerhav. *Vertr.*
22 *julij* Catharina, Buisman, Rotterdam

Dantzig *Vertr.*
20 *julij* Alberdina, Wortel, Antwerpen
Reina, Bakker, Groning.
21 Catharina Charlotte, Eisinga, Rotterdam
Geertruida Jacoba, Potjer, Amsterdam
Ida, Wolkammer, dito
Dankbaarheid, Potjer, d.°

Pillau *Vertr.*
20 *julij* Pietronella, Brouwer, Amsterdam
Esperance, Randa, Groningen
Lucas Wildervank, de Groot, Grangem.
Wiebe Jacobs, Visser, d.°
21 Mathilde, Kemp, Rott.

Aangekomen.
20 Ondine (st.), Amsterd.

Memel *Vertrokken*
19 *julij* Maria, Tent, Schiedam

Bolderaa *Vertr.*
17 *julij* Jacoba Alida, v. d. Laan, Rotterd.
Sophia, v. Laten. Elseneur
Vriendschap, Visser, dito

Helsingfors *Aangek.*
25 *junij* Argo, Brunnström, Amsterdam

Wyburg *Aangek.*
vóór 6 *julij* Fennechina, Koetze, Glasgow

Gothenburg *Aang.*
18 *julij* Westerkwartier, de Lange, Maroim

Kopenhagen *Aang.*
22 *julij* Geertruida Anna, Ritzes, St. Pet. n. Amst.
24 Ondine (st.), Koningsb. (vertr. n. Amsterdam)

Gepasseerd.
21 Nijverheid, Kemper, St. Petersb. n. Amsterd.
22 Annechina Els., Kuiper, Hapsal n. Schiedam

Horsens *Aangek.*
vóór 20 *julij* Mette, Olsen, Amsterdam

Randers *Aangek.*
14 *julij* Alida, Valomstra. Newcastle

Rönne (Bornholm)
Vertrokken.
vóór 17 *julij* Enigheden, Ancher, (v. Koningsb.) Dordt

Elseneur *Aangek.*
19 *julij* Arend, Goosens, Havanna n. St. Pet.
20 John Pegg, Davies, Reval n. Rotterdam
Christine, Altmeppen, Pernau n. de Maas
21 Johannes Hermanus, Visker, Riga n. Holland
Gezina, Koning, Dantzig n. Rotterdam
Jonkvr. Elisabeth, Schuur, Riga n. Amsterdam
Morgenster, Schlytter, dito n. dito

Rendsburg *Aangek.*
21 *julij* Catharina, Köhnke, Libau n. de Maas

—o—

Harlingen 22 julij. Het alhier te huis behoorend kofschip Sophia Maria, kapitein van Slooten, in ballast van Hull naar Uleaborg, is, volgens alhier ontvangen telegram, nabij laatstgenoemde plaats geheel verongelukt, doch het volk gered.

Texel 22 julij. Gisteren is alhier opgevischt eene flesch, waarin een briefje gesloten was, waarop met potlood geschreven stond: de Maria, schipbreuk, in hoogen nood, 28 junij 1859, 's avonds acht ure.

Plymouth 22 julij. Het Ned. schip Hendrika Jantina, kapitein Leeuwe, van Malaga naar Glasgow, is gisteren avond lek alhier binnengeloopen.

—o—

Gepraaid:

Den 22 mei, op 27° ZB. en 61° OL., Resident van Son, C. Kramers, van Batavia naar Rotterdam.

Den ....., op 48° 46′ NB. en 6° 15′ WL., Margaretha Geziena, de Groot, v. Cette naar Riga.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 26 julij: 1ste getijde 12 ure 25 min.; 2de get. 12 ure 49 min.

Arnhem. Waterhoogte 23 julij 1.34 el.

Keulen. Rijnhoogte 23 julij 7 v. ½ d., en 24 julij 6 v. 10 d. Rijnl.

Aangekomen 23 julij: D. Hogewegh met 2215 ctr. en P. Schüller met 5454 ctr., beiden v. Rott.

—o—

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 25 Julij.

2 maanden.		Kort.
Londen.	11.53½	11.58½
d.° 3/m.	11.51½	—
Parijs	55⅛	55 7/16
d.° 3/m.	54 15/16	—
Bordeaux.	54½	55 3/16
Genua	45	—
Livorno.	38½	-
Napels	79	—
Petersb.	165½	—
Hamburg.	34 15/16	35 3/16
d.° 3/m.	34½	—
Antwerp	—	1½
6 weken.		**Kort.**
Frankfort	99¼	—
Augsburg	99	—
Weenen.	95	—
Triëst.	94½	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 25 Julij.

2 maanden			Zigt.	
Londen.	11.55	g	11.62½	g
Parijs.	55	g	55½	g
Bordeaux.	54½	g	55⅛	g
d.° ½ m.	55½	g	—	g
Genua	44¾	g	—	g
Livorno.	38¼	g	—	g
Napels	79	g	—	g
Hamburg.	34½	g	35⅛	g
3 maanden.			**Zigt.**	
Madrid	234	g	—	g
Cadix.	236	g	—	g
Sevilië	233	g	—	g
Bilbao	233	g	—	g
Lissabon	39½	g	—	g
Porto.	39½	g	—	g
Petersb.	164	g	—	g
6 weken			**Zigt**	
Weenen	95	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	99½	g	—	g

Rotterdam ½.

Prijzen der Buitenl. Coupons en UITGELOTE OBLIGATIËN.

AMSTERDAM den 25 Julij.

Metalliek	*f* 24.15	Sp. Piasters	*f* 2.38
2½ pCt. Nationale	- 30.15	„ Coup. per fr.	- 54⅝
Napelsche	- —.—	Hamb. Russen	- 33½.
Dimp. Eng. in £	- 11.52½.	Russ. in Zilv. R.	- 33½.
Eng. Russen	- 11.52½.	Poolsche in fl.	- —.—
Fransche	- 55.	Coup. Port. 1 Jan 1848 per £ 2.	- —.—
Belgische	- 55¾.	Papier Roeb.	- —.—
Pruissische	- 34½.		

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 25 Julij.

MEEKRAP veel geveild; prijzen onveranderd; kooplust gering.

GRANEN, ZADEN enz. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij weinig aanvoer 30 a 40 c. hooger; goede en puike *f* 8.90 a *f* 9.60; mindere *f* 7.50 a *f* 8.60; Poolsche en Roode bij kleine aanbieding en kleine vraag ruim op vorige prijzen; 160 ℔ witb. Pools. *f* 360; 162 ℔ Jar. dito *f* 370; 162 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 290, 162 ℔ Kleefs. *f* 275; 164 ℔ Bovenl. Ris *f* 272. Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 25 c. hooger, *f* 5.25 a *f* 6.25; van nieuwe dito waren enkele proeven ter markt, die naar deugd *f* 5.80 a *f* 6.10 opbragten; voorts 148 ℔ Fransche *f* 183; 150 ℔ Belg. *f* 190; 150 ℔ Galatz *f* 178. Gerst. N. Zeeuws., Vlaamsche en Overm. Winter, kwalit. beter dan vorige week, *f* 3.75 a *f* 4.75. Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3.30 a *f* 4.70; dito Lange *f* 2.25 a *f* 3.60. Boekweit: op 140 ℔ Noordbrab. *f* 170, *f* 122, *f* 125, *f* 177; Holst *f* 155, *f* 165, *f* 170; Lubecker *f* 175; Oost-Vr. Veen *f* 160. Erwten: nieuwe Zeeuws. Groene met eenigen aanvoer *f* 8.50, *f* 9.25; groote dito *f* 9 a *f* 10. Boonen. Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7.50 a *f* 10; dito Bruine *f* 7 a *f* 10; dito Paardenboonen *f* 6 a *f* 7.75. Koolzaad lager verkocht: Aanvoer 400 last, Overm. £ 52, 52½, 53, Zeeuwsch in zakk. £ 52, £ 52½, £ 53; dito gestort £ 53; puik dito gestort £ 53¾. Vlaamsch gestort £ 52; puik dito gestort £ 53¾. Plakk. £ 46 tot £ 50. Kanariezaad 50 c. lager *f* 9.50, *f* 12 a *f* 12.25.

SCHIEDAM den 25 Julij.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 128 ℔ Libau *f* 168 cont. 129 ℔ Windau *f* 172 cont.

MOUTWIJN	per Ned. Vat zonder fust	*f* 15.—.
JENEVER	„ „ „ „ „	- 20.50.
Amst. proef,	„ „ „ „ „	- 21.75.

alles zonder de belasting.

SPOELING, per Ketel . . . . - 0.40.

AMSTERDAM den 25 Julij.

SUIKER. Van ruwe werden heden circa 2000 kr. Java n.° 11 per Nieuw-Holland tot *f* 33½ afgedaan.

TABAK. Uit de eerste hand zijn heden verk. 25 v. Maryland, per Flora Macdonald, 25 v. dito per Scotia en 38 v. dito per Germania.

GRANEN. Tarwe en Rogge bij kleinigheden onveranderd. Verkocht van Tarwe: 130 ℔ Jar. b. Poolsche *f* 310; 130, 131 ℔ N. dito *f* 305; 129 ℔ witb. dito *f* 307; 128 ℔ mindere bonte dito *f* 275. Van Rogge, 124 ℔ Galatz *f* 188. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad flaauwer: Oude Groning. £ 49; Nieuw Vriesche £ 56, £ 54½; op 9 v. olie te leveren: in Sept. £ 57; Nov. £ 59. Raapolie dadelijk flaauw, op levering nagenoeg onveranderd; op 6/w. *f* 35¼; Vlieg. *f* 34; 1 Sept. *f* 33¾ a *f* 34; 1 Oct. *f* 34 a *f* 34¼; 1 Nov. *f* 34¼ a 34½; 1 Dec. *f* 34½ a *f* 34¾; 1 Mei e. k. *f* 33¾. Lijnolie als voren: op 6/w. *f* 33½; Vlieg. *f* 32; 1 Sept. *f* 32; 1 Oct. *f* 32¼; 1 Nov. en Dec. *f* 32½. Hennepolie op 6/w. *f* 37. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 60 a *f* 66. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 8 a *f* 10½.

De marktnotering was heden als volgt:

HOOI. Langstraats	*f* 15½ a 18	STROO. Rogge	*f* 13½ a 16½
Kamper-Eilands	14½ a 17	Tarwe	13 „ 16
Kog	10½ a 14		

VEE. Runderen 1ste kwal. *f* 230 a *f* 180, 2de kwal. *f* 200 a *f* 170, 3de kwal. *f* 180 a *f* 160; Melk- en Kalf-Koeijen *f* 120 a *f* 170; Schapen *f* 20 a *f* 24; Varkens 38 a 42 c. per N. ℔.

LONDEN den 23 Julij.

TALK. De markt is een weinig vaster, P Y C disp. 53/3, Julij 53/, Aug./Sept. 53/6, Oct./Dec. 54/3, Dec. 54/9.

LIVERPOOL den 22 Julij.

KATOEN. Gedurende deze week zijn afgedaan op speculatie 5770 b. en voor uitvoer 11,920 b. — SUIKER, KOFFIJ en RUM zonder handel. — CACAO. 50 b. Trinidad bedongen 45/ a 48/. — RIJST. 700 b. Bengaal tot 12/ verkocht. — JUTE. 400 b. tot £ 13 a 21. — PEPER. 85 b. zw. Singapore bedongen 4⅜. — ZADEN. 1000 b. Bombay Lijnzaad vonden nemers tot 47/6 en 2400 b. Sesamzaad tot 39/6. — ASSCHEN. 300 v. zijn afgedaan. Voor Pot- betaalde men 27/3 a 27/9 en voor Paarl- 29/ a 29/6, alsmede 100 v. dito op levering tot 27/6. — QUERCITRON. 1300 b. Baltimore zijn tot 8/9 verkocht. — ZWAVEL stil. Omzet 100 t. tot £ 7. 17/6 a 8. — PALMOLIE flaauw en lager. Omzet 115 t. tot £ 45 a 46. — HARST minder aangeboden met vastere prijzen; 5000 v. bruine bedongen 3/8 a 3/9. — TERPENTIJN lager. 700 v. zijn tot 36/ a 37/ verkocht.

ANTWERPEN den 23 Julij.

GRANEN. De markt is iets beter. Voor Inl. Tarwe betaalde men *f* 10¾ a *f* 11 en Fransche noteert men *f* 10½ a *f* 10⅝; Inl. Rogge *f* 6½. — Van METALEN zijn 25 blokk. Banca tin verkocht en van PAARLASCH 15 v. Amerik. — SUIKER. Men meldt ons den verkoop van 149 k. Havanna n.° 10 tot *f* 16½ in ruil tegen 100/m. kil. Crushed R.B.A.

HAVRE den 21 Julij.

KATOEN. De markt blijft stil en er werden slechts 300 b. verkocht. — Van SUIKER vonden 92 v. Antilles tot fr. 58 en 136 dito tot fr. 59 nemers. — Van KOFFIJ is niets en van INDIGO zijn slechts 7 k. Bengaal tot aan. prijs verkocht. — HUIDEN. 100 st. gez. Montevideo bedongen fr. 82½ en 773 st. gedr. Buenos Ayres fr. 140. — Van PALMOLIE vonden 90/m. kil. nemers tot fr. 55½ a 56. — WOL blijft gevraagd. 167 b. Buenos Ayres zijn verkocht tot fr. 2 a 2.80 en 76 b. Mexic. tot fr. 1.85. — GUMCUMMI. Men meldt ons den verkoop van 597 b. 1582 matjes Bengaal schep. tot fr. 32 a 32½. — Van VERWHOUT zijn 60 t. Campêchehout tot fr. 9½ verkocht.

HAVRE den 22 Julij.

KATOEN. De markt is bijna onveranderd en de omzet bedraagt slechts 340 b. — KOFFIJ zonder handel. — SUIKER. 1400 k. Havana n.° 12 bedongen fr. 35½ en 1300 k. dito n.° 12 fr. 35. — Van HUIDEN zijn afgedaan 237 st. gedr. tot fr. 115. — POTASCH. 42 v. la Amerik. bedongen fr. 40. — RIJST. 40 tiersj. Carolina zijn tot fr. 30 afgedaan. — QUERCITRON. Men betaalde voor 10/m. kil. Baltimore fr. 11½. — METALEN. 7000 kil. geel Koper vonden nemers tot fr. 177½ a fr. 180 en 12/m. kil. Amerik. fr. 286.

HAMBURG den 23 Julij.

KOFFIJ zeer vast. Omzet 6000 b. Laguayra, 2000 b. Trilladas en 3000 b. Rio. — ZINK flaauw. — RAAPOLIE per Oct. en per Mei 22.10. — GRANEN. Tarwe met weinig handel. Rogge onveranderd.

Advertentien.

Rotterdam 22 *Julij* 1859. Overleden CATHARINA ELISABETH CASTANIËN, geliefde Echtgenoot van

Mr. AD^{S}. BAKKER.

Mijne geliefde Echtgenoote, ANNA MOREL, ontsliep heden, in den ouderdom van bijna 82 jaren, na eene gelukkige Huwelijksvereeniging van 56 jaren. Zij wordt diep betreurd door mij, mijne Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Rotterdam 21 *Julij* 1859.

A. DONKER.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Mijne eenige nog overgeblevene, innig door mij geliefde Zuster, Mejufvrouw HENRIETTA WILHELMINA HOOG, werd mij heden door den dood ontnomen. Zij bezweek aan hevige koortsen, in den ouderdom van bijna zes en zeventig jaren. De hoop van haar in zaliger Gewesten, waarheen haar geloof haar deed henengaan, weder te zien, is mijn eenige troost.

P. G. J. HOOG VAN TER AAR.

Rotterdam 22 *Julij* 1859.

BIDSTOND voor ISRAËL,

op WOENSDAG 27 JULIJ, des avonds ten 7 ure, in de **Groote Schotsche Kerk.** Voorganger de Wel Ed. Zeer Geleerde Heer Dr. **A. CAPADOSE.**

ORGELBESPELING,

in de GROOTE KERK,

op WOENSDAG 27 JULIJ 1859,

ten HALF TWEE *ure.*

Wie iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan of onder zijne berusting heeft betrekkelijk den Boedel van wijlen den Heer **ANTHONY VAN DOORN**, in leven *Tapper*, in de Zandstraat te Rotterdam, gelieve daarvan **Opgave, Betaling of Afgifte** te doen ten Kantore van de Notarissen VAN DER HOOP en REEPMAKER, aldaar.

KWEEKERS

van en

KOOPLIEDEN

in de volgende ARTIKELEN als: **Aardappelen, Appelen, Pruimen, Druiven, Rammenassen, Uijen, Boonen, Erwten en Linzen**, worden verzocht de naaste Prijzen en Verkoopvoorwaarden op te geven aan

T. J. STEVENS & Co.,
4, Angel Court, Throgmortonstreet,
LONDEN.

Men verlangt op een **Kantoor**

een JONG MENSCH,

eene vlugge hand Schrijvende en liefst eenigzins met de Kantoorwerkzaamheden bekend. Adres, met opgave van tegenwoordige Betrekking, per *franco* Brieven, onder letter Z, aan het Bureau dezer Courant.

Door Verhuizing wordt *TE KOOP* aangeboden een als **MEUBEL** zeer net **Mahoniehouten**

KABINET-ORGEL,

en aangenaam van Geluid, inhoudende:

Linkerhand	Holp.	8	Voet,
	Fluit	4	„
	Oct.	2	„
Regterhand	Prestant	8	„
	Holp.	8	„
	Fluit	4	„

en Koppeling.

Te bevragen bij P. C. NEURDENBURG, Boekhandelaar alhier.

MALAGA CITROENEN

TE KOOP,

a *f* 8½ per **kwart Kist**, Zeestuks, kontant zonder Korting. Adres bij LENERSAN & Cie., te Rotterdam: Brieven *franco.*

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
(INCORPORATED BY ROYAL CHARTER)

Wekelijksche Dienst

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN,

voor Goederen en Vee,

Het Engelsch Schroefstoomschip **EARL OF AUCKLAND**, Kapitein **William W. Appleton**, vertrekt WOENSDAG 27 JULIJ, des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW**, door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**

Voor Passagiers en Goederen.

Het Stoomschip **LOUISE**, Kapitein **P. J. v. d. Grient**, zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 30 dezer, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

SNELVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN ANTWERPEN,

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,

met de STOOMBOOTEN

TELEGRAAF III & IV,

BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.

Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubileerde Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

JULIJ 1859.

	Van ROTTERDAM.					Van ANTWERPEN.		
	27 Woensdag	's morgens	5.30			27 Woensdag	's morgens	9.45
	28 Donderdag	„	6.30			28 Donderdag	„	10.30
	29 Vrijdag	„	7.30			29 Vrijdag	„	11.30
	30 Zaturdag	„	8.30			30 Zaturdag	's namiddags	12.15
Aug.	1 Maandag	„	10.—		**Aug.**	1 Maandag	„	1.30
	2 Dingsdag	„	10.—			2 Dingsdag	's morgens	2.—
	3 Woensdag	„	11.30			3 Woensdag	„	3.—

Te ZIJPE wordt voor Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangelegd; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die van Zijpe naar Zierikzee en Brouwershaven, na aankomst der Stoombooten vertrekt en van Brouwershaven naar Zierikzee en Zijpe, in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n°. 21, **VERWEY & Co.,** *Cargadoors-Expediteurs.*

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.

ZOMERDIENST.

DAGELIJKSCHE DIENST

TUSSCHEN

ROTTERDAM—MANNHEIM.

Van	ROTTERDAM	naar	MANNHEIM	's middags	12	ure.
„	NIJMEGEN . .	„	„	's avonds	8	„
„	EMMERIK . .	„	„	's morgens	7½	„
„	KEULEN	„	„	's nachts	12	„
„	COBLENZ . . .	„	„	's morgens	9	„
„	MAINZ	„	„	„	4	„
Van	MANNHEIM	naar	ROTTERDAM	's middags	3	ure.
„	MAINZ	„	„	's morgens	7	„
„	KEULEN . . .	„	„	's avonds	8	„
„	NIJMEGEN .	„	„	's morgens	8½	„

		G. K.	V. K.
VRACHT van ROTTERDAM naar	NIJMEGEN	*f* 1.80.	*f* 1.10.
„ „ „ „	KEULEN	- 3.75.	- 2.35.
„ „ „ „	MANNHEIM	- 9.35.	- 5.85.

TUSSCHEN GELEGENE PLAATSEN naar evenredigheid.

HEEN en TERUG de *Helft* meer dan enkele Reis.

De Stoombooten dezer Reederij hebben op het Dek GLAS-SALON en ieder 2 SLAAPKAMERTJES. PAVILJOEN en SLAAPKAMERS kunnen afgehuurd worden.

Kantoor: ROTTERDAM, **Boompjes**, bij de *Draaisteeg.*

De 10 Percelen

ONROEREND GOED,

aan de Salakade te Rotterdam, op den 20 Julij laatstleden door de Notarissen *VAN DER HOOP en REEPMAKER* geveild, zullen op MORGEN den 27 Julij 1859, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, eerst afzonderlijk en daarna bij combinatien worden **Afgeslagen.**

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W. VAN DAM, *H. H. Zoon*, W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en B. C. D. HANEGRAAFF, te Rotterdam, zijn van meening, op last van hunnen Meester, op Dingsdag den 2den Augustus 1859, des middags ten half één ure, in de Zaal op de Scheepmakershaven, wijk 1, n.° 499, publiek te Verkoopen:

Het extra Snelzeilend, Gekoperd en Kopervast Nederlandsch

BARKSCHIP

De Jonge Jan,

laatst gevoerd door Kapitein **E. H. Pfeiffer**, volgens Meetbrief lang 36 El 40 Duim, wijd 6 El 30 Duim, hol 4 El 77 Duim, en alzoo groot **486** Tonnen, met al deszelfs RONDHOUT, STAAND en LOOPEND WANT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN, GESCHUT en verdere SCHEEPSGEREEDSCHAPPEN, zooals hetzelve thans is liggende in de Haven van het Rijks-Entrepôt, aan het Rhijnspoorwegstation binnen deze Stad.

Het **SCHIP** is inmiddels **uit de Hand te Koop.**

Nog zullen afzonderlijk worden Verkocht:

Een **CHRONOMETER**, van ***Brockbanks & Atkins***, N.° 974.

Een **dito**, van ***Barraud***, N.° 2026.

Beiden te bezigtigen bij den Heer P. J. DUPONT.

WOL-VEILING,

in de Verkoopzalen van BROWNE, HUNTERS & Cie., 2, Dale Street, Liverpool, op Vrijdag den 29 dezer en volgende dagen:

2000 Balen Oost-Indische WOL,
50 dito Egyptische DITO.

Wegens nadere bijzonderheden gelieve men zich te wenden aan BROWNE, HUNTERS & Cie., Makelaars te Liverpool.

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W. VAN DAM, *H. H. Zoon*, W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en B. C. D. HANEGRAAFF, te Rotterdam, zijn van meening, op last van hunne Meesters, op Dingsdag den 2 Augustus 1859, des middags ten 12 ure, in de Zaal op de Scheepmakershaven, wijk 1, n.° 499, publiek te Verkoopen:

Het extra Snelzeilend, Gekoperd en Kopervast Nederlandsch

BARKSCHIP

Trijntje Fenna,

laatst gevoerd door Kapitein **J. des Ruelles**, volgens Meetbrief lang 36 El 40 Duim, wijd 7 El 32 Duim, hol 4 El 94 Duim, en alzoo groot **585** Tonnen, met al deszelfs RONDHOUTEN, STAAND en LOOPEND WANT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN en verdere SCHEEPSGEREEDSCHAPPEN, zoo als hetzelve thans is liggende in de Zalmhaven binnen deze Stad. Voormeld **SCHIP** is in **1854 Nieuw** van Stapel geloopen.

Nog zal afzonderlijk worden Verkocht:

Een **CHRONOMETER**, van ***Charles Frodsham***, N.° 2527. Te bezigtigen bij de Heeren Wed. KRAP & VAN DUYM alhier.

Uitgave van **G. H. VAN DER SCHUYT**, te ***'s Hertogenbosch.***

INTEEKENLIJST

OP

KORTE VERTELLINGEN,

vroeger verspreid, nu verzameld door

H. M. C. VAN OOSTERZEE,

met VIGNET.

UIT TE GEVEN TEN VOORDEELE DER AMALIA-BEWAARSCHOOL TE 's HERTOGENBOSCH.

Opgedragen aan H. K. H. Mevrouw Prinses Hendrik der Nederlanden.

Prijs *f* 1.40.

De **Amalia-Bewaarschool**, in het leven geroepen door de liefdadigheid onzer Landgenooten, boven voor Protestantsche Kinderen uit den mingegoeden en behoeftigen stand, en zonder andere vaste inkomsten dan het geringe Schoolgeld van sommigen, kan ter naauwernood hare *gewone* Uitgaven dekken.

Eene geheele vernieuwing van het Dak en den Boven-Voorgevel is dringend noodig en vordert eene *buitengewone* uitgaaf van *f* 1000.

Van nabij bekend met het groote nut der School en den mingunstigen toestand der Kas, bied ik dit Werkje, dat op zichzelf zijne waarde heeft, aan, vol vertrouwen dat aan velen deze gelegenheid niet onwelkom zal zijn, om van hunne belangstelling te doen blijken in eene Inrigting, die zoo krachtig kan medewerken tot heil der Maatschappij.

Dat ook Giften erkentelijk worden aangenomen, ligt in den aard der zaak.

Gedrukt en uitgegeven bij G. en C. A. van Reyn, te Rotterdam.

BIJBLAD,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van DINGSDAG 26 Julij 1859, N.° 176.

KENNISGEVING.

Verkiezing van leden voor den Gemeenteraad.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten:

dat de herstemming ter benoeming van een lid van den Gemeenteraad zal plaats hebben te *Rotterdam*, in de vier afdeelingen waarin de Gemeente, ter inlevering der stembriefjes, verdeeld is, op *Woensdag* den 3den *Augustus* 1859;

dat voor de inlevering der stembriefjes de bureaux van stemopneming zullen zitting houden op gemelden dag, van des morgens *negen* tot des namiddags *vijf* ure, in de navolgende localen, te weten:

1e afdeeling, wijk 1 en 2, in de *Concertzaal in de Bierstraat*,
2e dito, wijk 3, 4, 5 en 15, in het *Museum Boymans*,
3e dito, wijk 6, 7, 8, 9 en 14, op het *Raadhuis*, in de Witte Kamer,
4e dito, wijk 10, 11, 12 en 13, in het *Oude Mannenhuis*,

en dat de opening der stembriefjes zal geschieden op den daaraanvolgenden *Donderdag* 4 Augustus, aanvangende des morgens ten *negen* ure, op het *Raadhuis*.

Voorts worden de kiezers nog opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet en der Gemeentewet, te weten:

dat deze herstemming moet geschieden over de personen vermeld op de lijst die bij den brief van oproeping aan de kiezers is rondgezonden,

dat het stembriefje, schriftelijk ingevuld, door den kiezer *in persoon* in de stembus moet gestoken worden;

dat geen ander briefje geldig is dan dat hetwelk hem toegezonden en van het Gemeentezegel voorzien is;

dat het stembriefje NIET *onderteekend* mag zijn en geene andere briefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht;

dat na *vijf* ure geene briefjes meer zullen aangenomen worden, dan alleen nog van de in de zaal aanwezige kiezers.

Rotterdam den 25 *Julij* 1859.

De Secretaris STORM VAN 's GRAVESANDE. *De Burgemeester* J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Zaturdag 23 Julij.

Bij den aanvang dezer zitting heeft de Vergadering beslist, dat de negen naturalisatie-wetten, waarover het eindverslag is uitgebragt, zullen worden behandeld na afloop van de reeds aan de orde gestelde onderwerpen.

Daarna worden voortgezet de debatten over het wetsontwerp, houdende

vaststelling van bepalingen omtrent het gebruik der spoorwegen.

Volgens het gisteren door de Vergadering genomen besluit wordt het eerst beraadslaagd over art. 45, dat aangehouden was. De 5de al. van dit artikel werd nu door de Regering voorgedragen als volgt: (De bestuurders eener spoorwegdienst worden gestraft) „Zoo zij de dienst voortzetten na bevel tot staking, „of die hervatten zonder de magtiging in art. 5, of „de toestemming in art. 19 bedoeld, of, zoo zij „nieuwe of herstelde rij- of voertuigen in gebruik „nemen, alvorens de in art. 5 bedoelde opneming „heeft plaats gehad, met eene boete van duizend „tot vijfduizend gulden bij de voortzetting of her„vatting van de dienst of bij dat in gebruik nemen, „en van honderd tot duizend gulden voor elken dag, „dien de voortzetting, de hervatting of dat gebruik „heeft geduurd." De heer *Thorbecke* verklaarde, dat deze wijziging hem nog niet voldoende voorkwam, omdat o. a. nu niet voorzien wordt in de gevallen, dat de spoorweg-directie zelve, zonder bevel van de Regering, uit hoofde van herstellingen de dienst staken zou. Bij analogie zou men het art. wel ook op deze gevallen kunnen toepassen, maar hij achtte het noodiger dat zulks uitdrukkelijk in de wet werd bepaald. Bovendien vond hij het irrationeel om dezelfde straf te bepalen voor het zonder verlof gebruiken van een enkel rijtuig, en voor het hervatten van de dienst over eene geheele lijn. Op deze gronden stelde hij voor: 1°, om al. 4 van art. 45 aldus te lezen: „Zoo zij de dienst op den spoorweg openen „alvorens het dienstreglement, in art. 4 bedoeld, is „goedgekeurd, of die hetzij openen, hetzij hervatten, „alvorens de in het eerste lid van art. 5 bedoelde „magtiging verleend is, met eene boete van *f* 1000 „tot *f* 5000, bij de openstelling van de dienst, en „van *f* 100 tot *f* 1000 voor elken dag, dien de „openstelling heeft geduurd." 2°, om verder tusschen de voorl. alinea en laatste alinea van art. 45 in te lasschen: „Zoo zij nieuwe of herstelde rij- of voer„tuigen in gebruik nemen, alvorens zij daartoe ten „gevolge der opneming, in het laatste lid van art. 5 „voorgeschreven, zijn gemagtigd, met eene boete van „*f* 100 tot *f* 1000 voor elk zoodanig rij- of voertuig."

De *Minister van Justitie* verklaarde, dat hij nog niet overtuigd was van de juistheid der meeningen, door den heer Thorbecke ontwikkeld. Volgens den Minister voorzag de wet, in art. 5 door de verwijzing naar art. 8 aldaar, wel degelijk in het geval van staking der dienst vrijwillig door de directie, zoodat het hoofdbezwaar niet gegrond was. Ook in het bezwaar, dat de straf te zwaar zou zijn voor het zonder verlof in gebruik nemen van rij- of voertuigen, kon de Minister niet deelen; want uit zoodanige handeling kon even groot gevaar voortspruiten als het laten loopen van eenen geheelen trein, terwijl overigens aan den regter eene groote speelruimte voor de toepassing der straf was gelaten. — De heer *van Twist* vroeg, of het nu de bedoeling was van den voorzitter om alinea 5 van het art. te herstellen in hare oude redactie; want naast het amendement zou de nieuwe alinea niet kunnen blijven staan. Op deze vraag antwoordde de heer *Thorbecke* toestemmend. De heer *van Twist* repliceerde, dat de heer *Thorbecke* daartoe dan opzettelijk het voorstel doen moest, hetgeen dan ook geschiedde, zoodat bij aanneming van de amendementen te gelijk zou zijn hersteld de oorspronkelijke redactie van al. 5 van art. 45, zooals zij voorkomt in het gewijzigde ontwerp der Regering. — De *Minister van Binnenl. Zaken* vroeg den voorsteller of de voorgedragen nieuwe alinea niet beter ware te plaatsen tusschen de vijfde en zesde alinea in, omdat in art. 49, reeds aangenomen, gesproken wordt van het voorlaatste lid van art. 45, en deze aanhaling dan onjuist zou zijn. Met deze opmerking vereenigde zich de heer Thorbecke, zoodat de nieuw voorgedragen zinsnede zou worden *niet* de zevende, maar de zesde alinea. — De heer *van Asch van Wijck* meende, dat het eerste amendement nu nog niet zou voldoen aan het doel, want dat alleen gesproken wordt van *openstellen*, niet van *hervatting* van de dienst. De heer *Thorbecke*, deze nieuwe opmerking beamende, wijzigde zijn voorstel op nieuw, zoodat in al. 4 werden gevoegd na de woorden „*bij de openstelling*" de woorden „*of hervatting*", en het slot aldus werd veranderd: „*dien de geopende of hervatte dienst heeft geduurd.*" Daarna, het amendement in stemming gebragt zijnde, werd het met 43 tegen 14 stemmen *aangenomen*. Art. 45 werd goedgekeurd zonder hoofdelijke stemming.

Over de afdeeling „*Overgangsbepalingen*" vroeg niemand het woord in het algemeen.

Art. 59 van de Regerings-voordragt luidt aldus: „De bepalingen van deze wet zijn, behoudens de „bepaling van het 2de lid van dit artikel, op de „bestaande spoorwegdiensten van toepassing.

„De artt. 6, 7, 21, 22, 23, 25 en 38 tot en met 41 „kunnen door Ons op bestaande spoorwegdiensten „toepasselijk worden verklaard. Zoo hieruit voor de „ondernemers dier diensten vermindering van in„komsten of vermeerdering van uitgaven ontstaat, „niet voortvloeijende uit de verpligtingen, waaraan „zij zich bij het verkrijgen der vergunning tot het „uitoefenen hunner dienst hebben onderworpen, of „waarin zij later bij opzettelijke bedingen hebben „toegestemd, ontvangen zij schadeloosstelling uit „'s Rijks kas.

„Die schadeloosstelling wordt, bij gebreke van „minnelijke schikking, door den regter bepaald."

De heer *Duymaer van Twist* stelde voor, dit artikel aldus te doen luiden:

„De bepalingen van deze wet zijn op de bestaande „spoorwegen van toepassing.

„Zoo hieruit voor de ondernemers dier diensten „vermindering van inkomsten of vermeerdering van „uitgaven ontstaat, niet voortvloeijende uit de ver„pligtingen, waaraan zij zich bij het verkrijgen der „vergunning tot het uitoefenen hunner dienst hebben „onderworpen of waarin zij later hebben toegestemd, „noch uit de verpligtingen bij deze wet aan de onder„nemers jegens derden opgelegd, ontvangen zij schade„loosstelling uit 's Rijks kas.

„In geval van geschil over die schadeloosstelling, „beslist de regter."

Daarentegen stelde de heer *Wintgens* voor, om in de 2de al. van het Regeringsartikel het daarin genoemde art. 22 te doen vervallen, en om in de plaats van de woorden „vermindering van inkomsten of vermeerdering van uitgaven", te lezen: „*schade.*"

De heer *Duymaer van Twist* lichtte nu zijn voorstel toe, in zoo ver het verschilde met den tekst van het Regeringsartikel: 1°, verklaart de Regering de wet niet toepasselijk in alle hare deelen op de bestaande spoorwegen, en 2°, hangt die toepasselijk verklaring af van den Koning. Dit tweeërlei verschil wilde de voorsteller doen ophouden; voor allen behoort de wet dezelfde werking te hebben. In de derde plaats kwam hier de vraag te pas, in welke gevallen de hier bedoelde schadeloosstelling moest geschieden uit 's Rijks kas. Volgens hem, *niet* wanneer de schade is het gevolg van verpligtingen aangegaan bij de concessie of waarin later is toegestemd, evenmin als zij het gevolg is van verpligtingen door deze wet aan de ondernemers jegens derden opgelegd. De laatst bedoelde nieuwe lasten, aan de bestaande ondernemingen opgelegd, zijn, volgens den spreker, slechts het gevolg van de bevoegdheid der wetgevende magt, om in het publiek belang en voor de openbare veiligheid dergelijke verpligtingen op te leggen.

De heer *Wintgens* vroeg of de uitdrukking „verpligting" niet meer uitdrukte dan civiele verpligting? en, wat het door hem voorgestelde amendement betrof, betoogde hij, dat het de strekking had, 1°, om aan bestaande spoorwegondernemingen geene schadevergoeding te geven, ingeval, volgens art. 22, in de uren van vertrek en aankomst, in het getal der treinen, enz., verandering mogt worden gebragt. Eene dergelijke verandering achtte hij volkomen te liggen binnen den kring van de bevoegdheid der Regering; 2°, had het amend. de strekking, om bepaald uit te drukken dat er *schade* moet geleden zijn; immers vermeerdering van uitgaven zou ook vermeerdering van inkomsten kunnen ten gevolge hebben, zoodat, in dit geval, geene sprake van schadevergoeding zijn kon. Tevens wenschte hij, voor zoo veel betreft het woord „schade," ook zijn amendement voor te stellen als sub-amendement op dat van den heer van Twist.

De heer *van Twist* verdedigde nog nader zijn amendement in verband met dat van den heer Wintgens. De heer *van Hall* betoogde uit de concessie aan den Rijnspoorweg verleend, dat de Regering reeds nu de magt in handen had, om verandering te maken in het vertrek en in het getal der treinen; en dat derhalve ook omtrent dit punt geen bezwaar bestond tegen het amendement van den heer van Twist, waarmede de spreker verklaarde zich te vereenigen. De heer *Wintgens* antwoordde daarop, dat in de concessie de magt der Regering beperkt was, doordien de regeling hier bedoeld alleen geschieden kan met gemeenschappelijk overleg, en niet door de Regering alleen met het oog op het publiek belang. — De *Minister van Binnenlandsche Zaken* verklaarde, dat de Regering en de heer van Twist uitgaan van hetzelfde beginsel, namelijk toepassing der wet op de bestaande spoorwegen; maar dat er alleen verschil bestond omtrent de uitzonderingen, die op dat beginsel, al dan niet, zouden worden toegelaten. Intusschen bestond bij den Minister bedenking tegen de zoo onbeperkte toelating van schadeloosstelling, omdat daaruit groote lasten aan de schatkist zouden kunnen worden opgelegd in een aantal gevallen, die door den Minister worden opgenoemd. Juist, om dit voor te komen, heeft de Regering, ofschoon uitgaande van het beginsel dat de wet algemeen moest worden toegepast, aangewezen *de gevallen*, waarin schadeloosstelling zou verleend worden. Ten aanzien van het amendement van den heer *Wintgens* meende de Minister, 1°, dat er wel grond bestond om schadevergoeding te verleenen bij de verandering in de vertrekuren en het getal van treinen, verlaging van tarieven, enz., evenzeer als in de overige, in het Regeringsartikel opgenomen gevallen, en 2°, dat het woord „*schade*" tot grooter moeijelijkheden zou kunnen leiden, omdat men dan ook zou kunnen doen gelden toekomstige schade, te lijden ten gevolge van voor te schrijven maatregelen. — De heer *Godefroi* betoogde dat, met vermijding van allen terugblik op eenige bepaalde spoorwegonderneming, de eenige vraag is, of het beginsel, hier gesteld zoo bij het artikel als bij het amendement, billijk is of niet? Uit het practisch oogpunt beschouwd, viel het niet te ontkennen, dat concessionarissen, die zich onderwerpen aan verpligtingen die geldelijken last medebrengen, te goeder trouw mogen rekening maken daarop, dat die lasten niet verzwaard zullen worden, en dat dus de billijkheid medebragt, om bij latere verzwaring van lasten schadevergoeding te verleenen. Staatsbelang vorderde bovendien de aanneming van art. 59; want geschiedde dat niet, het zou hoogst moeijelijk worden voor de in plan zijnde spoorwegen concessionarissen en kapitalisten te vinden, die zich ieder oogenblik zouden willen wagen aan het zien wegcijferen van de voorwaarden der concessie, zonder schadeloosstelling. Eindelijk ontwikkelde de spreker: 1°, de gronden, waarom hij tot dus ver de voorkeur gaf aan het amendement van den heer van Twist boven de redactie van het Regeringsartikel, waaronder vooral behoorde het motief, dat het onmogelijk was om á priori de gevallen van schadeloosstelling op te noemen, zonder bij vele onvoorziene gevallen onbillijk te worden. 2°, vereenigde de spreker zich met het voorstel van den heer Wintgens, om het woord *schade* te brengen in het artikel, omdat de andere redactie tot voor de schatkist hoogst gevaarlijke gevolgen zou kunnen leiden; doch hij kan zich niet vereenigen met het voorstel van dat zelfde lid, om geene schadeloosstelling te verleenen voor de verandering van vertrekuren, in het getal treinen, enz. — De heer *Thorbecke* gaf de voorkeur aan het voorstel der Regering boven dat van den heer van Twist; want hij geloofde, dat de gevallen behooren te worden gesteld in de wet, waarin aanspraak op schadeloosstelling kan ontstaan, omdat er anders bijna geene bepaling in de wet bestaat, die niet aanleiding tot zoodanige aanspraak zou kunnen geven. Hij had evenwel bezwaar tegen de opneming van art. 22 in het artikel 59, daar die opneming het zegel zou drukken op het beweren van den Rijnspoorweg, die meent dat zij zonder schadeloosstelling niet noodig heeft de veranderingen te maken in hetgeen bij art. 22 wordt opgenoemd. Zoo ook wenschte hij de uitdrukking „opzettelijke bedingen" uit het art. der Regering te zien vervallen, en ondersteunde hij het voorstel van den heer Wintgens, om het woord *schade* in het artikel te brengen. — Na nog eene repliek van de heeren *van Twist* en de *Minister van Binnenlandsche Zaken* werden de debatten gesloten en ging de Kamer over tot de stemming, nadat nog art. 42 (betreffende de naasting) in art. 59 was opgenomen op de aanmerking der Regering, dat dit noodzakelijk was ten gevolge van de verandering in art. 42 gedurende de discussie gebragt.

Het sub-amendement van den heer *Wintgens*, om het woord „*schade*" te brengen in het artikel, wordt *aangenomen* met 57 tegen 3 stemmen.

Het amendement van den heer *van Twist*, zoo als het nu gewijzigd is ten gevolge van het zoo even aangenomen sub-amendement, wordt met 47 tegen 13 stemmen *verworpen*.

Het amendement van den heer *Wintgens*, om de aanhaling van art. 22 te doen wegvallen uit het artikel, werd *aangenomen* met 41 tegen 19 stemmen.

Het artikel der Regering, gelijk het nu gewijzigd is door de aanneming van de twee amendementen van den heer Wintgens, wordt op verzoek van den heer Godefroi in stemming gebragt. Het wordt aangenomen met 51 tegen 9 stemmen. *Tegen* de heeren van Hall, van Amerongen, Kien, de Kempenaer, van Franck, Godefroi, Poortman, van Foreest en van Heukelom.

Art. 60 wordt aangenomen zonder hoofdelijke stemming. Bij art. 61, dat schadeloosstelling verleent voor het afbreken van gebouwen, die binnen den verboden afstand staan langs bestaande spoorwegen, betoogde de heer *de Brauw*, dat de bevoegdheid tot het afbreken van gebouwen niet kan worden gelaten aan de Regering, maar dat zoodanige maatregel alleen kan genomen worden met de vormen, daartoe door de onteigeningswet voorgeschreven. — De *Minister van Binnenlandsche Zaken* geloofde niet, dat hier was „onteigening ten algemeenen nutte"; doch dat, zoo ja, de wet die bevoegdheid kan geven, mits slechts voorafgaande schadeloosstelling geschiede. — De heer *de Brauw* repliceerde, dat de Grondwet niet alleen vorderde voorafgaande schadeloosstelling, maar ook eene *wet*, die de onteigening moet uitspreken. Hij stelde derhalve, ter wegneming van dit zijn bezwaar, het volgende amendement voor, als nieuwe alinea: „Zoo het gebouwen betreft, is de wet van 28 aug. „1851 (Staatsblad n.° 125) van toepassing." — Over dit amendement ontstond eene discussie over de vraag, of de wegneming van gebouwen bedoeld in art. 61 al of niet was eene onteigening ten algemeenen nutte, waaraan deelnamen de heeren *van Wintershoven, van Nispen, Thorbecke, Sander, Meeussen, van der Linden, Dullert*, *de Brauw* en de *Minister van Binnenlandsche Zaken* (die ontkende dat de wet op de onteigening hier van toepassing kon zijn) en *van Justitie* (die aantoonde, dat hier niet was het geval dat de Staat trad in den eigendom van een ander, maar alleen een politiemaatregel).

Naar aanleiding van deze discussie ontstond een ander bezwaar, namelijk dat het artikel wel voorzag in geval van de thans bestaande spoorwegen, maar niet van de toekomstige. Dat bezwaar was het onderwerp van eene nieuwe uitvoerige wisseling van gedachte, waarna de debatten gesloten werden en het amendement van den heer de Brauw *verworpen* werd met 48 tegen 11 stemmen.

Het artikel zelf werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Tusschen de artt. 61 en 62 stelde de Regering voor, een nieuw artikel te plaatsen van den volgenden inhoud: „De ambtenaren en beambten van politie „hebben vrijen toegang tot den spoorweg en tot „daartoe behoorende gronden en gebouwen, „gebruik van reizigers bestemd." De heer *Wintershoven* achtte dit nieuwe art. overbodig, om reeds nu de hier bedoelde ambtenaren toegang had tot alle publieke gebouwen. De heer *Sander* meen dat het art. niet alleen moest spreken van ambtena van politie, maar ook van de andere ambtena die met het opsporen van misdrijven belast zijn. *Minister van Justitie* beschouwde het artikel noodig, omdat het regt van het bezoeken van stati enz. soms betwist wordt door spoorweg-ondernemin onder anderen door den Rijnspoorweg nog op oogenblik; overigens geloofde de Minister dat all toegang behoorden te hebben zij, die de preventi politie uitoefenen, ofschoon hij tegen eene uitbreid van het artikel geen overwegend bezwaar he Dien ten gevolge stelde de heer *Sander* voor, aanhef van het artikel aldus te lezen: „De a „tenaren, belast met het opsporen van misdrijv „en alle verdere beambten van politie," enz. amendement, hetwelk geene nadere beraadslag uitlokte, werd met 34 tegen 24 stemmen *aangenom*

Art. 62 (het laatste artikel) werd goedgekeu zonder hoofdelijke stemming.

Het geheele wetsontwerp werd daarna *aangenom* met 44 tegen 14 stemmen.

Voor stemden de heeren Hoekwater, Hengst, Lijcklan Poortman, van Deinse, Thorbecke, ten Cate, Taets v Amerongen, Hoynck, Delprat, Oomen, Betz, Geve v. der Veen, van der Poel, Hugenholtz, Beens, v Bieberstein, Storm van 's Gravesande, Dommer v Poldersveldt, Idserda, Westerhoff, v. Heiden Reineste Sloet, Meylink, Dirks, Zijlker, Dullert, Meeussen, Bo Olivier, Wintgens, Wijbenga, Mackay, Sander, Slich van der Linden, de Poorter, Jespers, Heemskerk, v Hoëvell, Reinders en *de Voorzitter*.

Tegen stemden de heeren van Twist, van Forec de Kempenaer, Anemaet, van Voorthuyzen, v Franck, Godefroi, de Lom de Berg, van Hall, v Heukelom, van Nispen, de Brauw, van Wintershov en Strens.

Wegens het vergevorderde uur werd de behandeli der volgende werkzaamheden verdaagd tot maand ochtend, ten elf ure.

Zitting van Maandag 25 Julij.

In deze zitting is het eerste aan de orde gewee het wetsontwerp

tot eindregeling der zaken van de voor malige Wees- en Momboirkamers.

De heer *Schimmelpenninck*, ofschoon dankbaar jege den Minister van Finantiën voor de regeling dez zaak, verklaarde toch met leedwezen genoodzaa te zijn tegen de wet te stemmen, omdat door ha toepassing geweld zal moeten worden aangedaan a de uiterste wilsbeschikkingen van sommige stichtinge en schenkingen, waarvan het beheer der kapital thans door de wet zoude worden geregeld. De stelling werd door den spreker ontwikkeld en m voorbeelden toegelicht. — De heer *Mackay* h slechts één bezwaar, nl. dat er stichtingen waren, d uitdeeling aan behoeftigen en weduwen beoogde en deze zouden nu door den Minister van Financië worden beheerd; dit achtte hij verkeerd, en h meende dat met deze stichtingen moest worden g handeld als met beurzenstichtingen, enz. — De he *Minister van Finantiën* antwoordde, bij de verded ging der wet, dat indien zij geweld aandeed aan d stichtingsoirkonden, dit de schuld zou zijn van d wet van 5 maart 1852; de wet deed evenwel nie anders dan dat het beheer der stichtingen werd g centraliseerd. Overigens was het des Ministers voo nemen, om het beheer der stichtingen, bedoeld do den heer Mackay, zoodanig te regelen, dat aan h geopperde bezwaar zoo veel mogelijk zal worden gemoet gekomen. — De algemeene beraadslagin werd daarop gesloten, en werden de artt. 1 tot e met 7 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. He wetsontwerp zelf werd *aangenomen* met 57 tegen stem. *Tegen* de heer Schimmelpenninck.

Daarna was aan de orde het wetsontwerp, to kennende:

Toelagen voor werkelijk verblijf i militaire dienst in 's Rijks overzeesch bezittingen aan de milit. officieren, b de zeemagt gepensionneerd wordende

De heer *de Bieberstein* achtte het billijk de voo gedragen vermeerdering van het pensioen der officie ren, die langen tijd onder de verbrandende hitte de keerkrings-landen hebben doorgebragt; bij deze gele genheid drong hij echter aan op eene nieuwe wet voordragt, waarbij aan gepensionneerde officieren ve lof zou worden verleend, om hun pensioen buite 's Lands te verteeren, en bovenal keurde hij het af dat aan deze officieren geen buitenlandsche pas word uitgereikt, zonder magtiging van den Koning. — De heer *Dullert* herinnerde, dat deze wet haar oor sprong had te danken aan het stelsel der Ministers om geen jongeren officier te kunnen promoveren zonder ouderen te hebben bevorderd of gepensioneerd Dit stelsel keurde de spreker af. Voorts meende hi dat de vorm der wet niet goed was, want zij moes uitmaken een deel van de pensioenwet, die alsdan gehee behoorde te worden herzien. Wat den inhoud der we zelve betrof, merkte de spreker op, dat volgens de pen sioenwet voor tijden van oorlog de tijd dubbel wordt ge rekend en dat die wet bovendien bepalingen inhoudt die het lot van den officier bij de zeemagt veel gun stiger gemaakt hebben dan dat van de officieren bi de landmagt, zoodat hij niet kan inzien de redenen die tot het verleenen der toelage hebben geleid. — De heer *Hugenholtz* bestreed het laatst uitgedrukt gevoelen, dat de toekomst van den zee-officier bete zou zijn verzorgd dan die van den land-officier. Ook de vorm was goed; want reeds menigmalen was d pensioenwet, door op zich zelve staande wetten, ge wijzigd geworden. Vergelijking met de bepaling de pensioenwet was ook niet juist, want de vraag moes zijn of de zee-officieren die in Indië gediend hebben, wat hun pensioen betreft, gelijk gesteld zijn met de officieren te lande mede in Indië gediend hebbende; en dan meende de spreker, dat het tegenwoordig ontwerp slechts strekte om beider toekomst in gelijke verhouding te regelen. Aan het wetsontwerp zelf kon echter een beter beginsel zijn tot grondslag

gelegd, dan geschied is: de Minister had n.l. kunnen bepalen, dat allen die sedert 1843, na afschaffing van de koloniale marine, als zee-officier ook dienst gedaan hadden voor de kolonien, eene zekere toelage zouden erlangen; want dan zou zijn hersteld eene onbillijkheid, sedert 1842 gepleegd. — De heer *Storm van 's Gravesande* bestreed mede het gevoelen van den heer Dullert, en de heer *van Franck* toonde nog nader aan, dat het oordeel van den heer Dullert alleen het gevolg was van diens onjuiste vergelijking tusschen officieren die hier te Lande en die in Indië dienen. — De heer *Minister van Marine* verklaarde, dat in den aanvang der nieuwe Zitting zal worden aangeboden een wetsontwerp, om te doen ophouden de korting, die bestaat voor *alle* gepensionneerden van den Staat, die buitenslands hun pensioen verteeren. Voorts verzocht de Minister het beginsel niet voorbij te zien, dat tot grondslag ligt van deze voordragt. Het stelsel, door den heer Dullert ontwikkeld, was niet de aanleiding tot deze voordragt; maar de strekking was eenvoudig, om officieren, die in Indië eene moeijelijke dienst moeten presteren, tot ijver en pligtsbetrachting aan te sporen, door hen het uitzigt te geven op eene hoogere toelage. En die toelage is nog geen gunst; want welke vergelijking men make, mits die vergelijking juist genomen worde, steeds zal zij ten nadeele moeten uitkomen van den zee-officier. Juist deze opgenoemde strekking belette aan te nemen het stelsel van den heer Hugenholtz; dan toch zou de toelage zijn ten voordeele van reeds gepensioneerde officieren, terwijl zij het doel heeft om te strekken ter belooning van tegenwoordige officieren, na volbragten diensttijd. — In de repliek, welke de heer *Dullert* gaf ter staving zijner meeningen, vroeg hij o. a., welke beteekenis in art. 1 der voordragt hadden de woorden „voor elk jaar *werkelijk verblijf* in militaire dienst" in de kolonien, enz.?, waarop de Minister verklaarde, dat onder die woorden bedoeld worden *jaren van twaalf maanden werkelijk verblijf.* Na eene korte repliek van de heeren *Storm van 's Gravesande* en *Hugenholtz* merkte de heer *van Franck* op, dat hij met leedwezen van den Minister had vernomen, dat de wet de strekking had om aan te moedigen. Hij meende dat de zee-officier in zijn eer- en pligtgevoel genoeg prikkel vond, om geene geldelijke aanmoediging van den aard als hier werd voorgesteld te behoeven; hij dacht dat de wet strekte om te dienen tot belooning voor diensten, die ten behoeve der koloniën boven de Nederlandsche dienst gepresteerd werden. Met deze beschouwing verklaarde nu ook de heer *Meeussen* zich te vereenigen, die geen ontwerp van wet kon goedkeuren, dat strekken moest om aan te moedigen tot het volbrengen van diensten, die door pligt en eer waren opgelegd. De *Minister van Marine* bestreed de opvatting, die aan zijne rede was gegeven, alsof de wet slechts strekken moest tot aanmoediging ter pligtsbetrachting; neen, de wet slaat op pensioenen die later werden toegekend; sloeg zij op vroegere pensioenen, dan zou zij hebben eene terugwerkende kracht. Maar de wet bedoelt ook de belooning voor te presteren diensten in de koloniën, en met hoe veel ijver en pligt de zee-officieren ook dienen, zou zeker een bewijs van belangstelling, gegeven door de StatenGeneraal, hun ijver verhoogen.

De algemeene beraadslaging daarop gesloten zijnde, stelde de heer *van Franck* voor, om het eenig artikel der wet aldus te lezen:

„De militaire officier bij de zeemagt, die overeen„komstig de bepalingen der wetten van 28 augustus „1851 (Staatsbl. n.º 121) en 4 september 1853 (Staatsbl. „nº. 88), wordt op pensioen gesteld, of reeds op „pensioen gesteld is overeenkomstig vroegere wetten, „geniet bovendien *f* 25 voor elk jaar werkelijk ver„blijf in militaire dienst in 's Rijks overzeesche be„zittingen en tusschen de keerkringen, doorgebragt „na de opheffing der koloniale marine." De heer *van Franck* toonde bij de toelichting van dat amendement aan, hoe hij de wet wenschte te doen strekken tot tegemoetkoming aan alle officieren, die sedert 1843, zonder verhoogde bezoldiging, de dienst in de koloniën boven de Nederlandsche verrigt hebben. — De *Minister van Marine*, met terugwijzing naar zijne vroegere rede, bestreed het amendement en achtte het onaannemelijk; de heer *Storm van 's Gravesande* verklaarde er zich mede tegen, want dan zou groote onbillijkheid begaan worden jegens vele officieren van de landmagt, die reeds onder Napoleon I hadden gediend, zonder daarvoor in hun pensioen verhooging te hebben ontvangen. Daarop gaf de heer *Hugenholtz* in overweging, dat het hier geen pensioen gold, maar de belooning van gepresteerde diensten, die men tot dus ver niet beloond had. De heer *Meeussen* stelde toen, naar aanleiding van de gevoerde discussie, voor, om in het artikel 1 te plaatsen achter de woorden: „voor elk jaar werkelijk verblijf" in Indië, de woorden: „*te rekenen na afkondiging dezer wet,*" en om dan te doen vervallen de woorden „in het jaar 1859 en vervolgens." Door dit amendement zou dan duidelijk worden aangetoond, dat de wet uitsluitend strekt, om te beloonen diensten, die in de toekomst bewezen zullen worden. — De heer *Minister van Marine* bestreed ook het amendement, want de wet zou dan alleen dienen voor een toekomstig geslacht, en niet voor de tegenwoordige officieren, van wie in Indië zoo vele moeijelijke dienstpligten gevorderd worden.

De amendementen, in stemming gebragt zijnde, werd dat van den heer *van Franck verworpen* met 51 tegen 11 stemmen, en dat van den heer *Meeussen* met 36 tegen 26 stemmen.

Vóór het amendement van den heer *van Franck* stemden de heeren de Lom de Berg, de Brauw, van Reede, de Bieberstein, Sander, Kien, Strens, van Franck, Hugenholtz, Schimmelpenninck en Dommer van Poldersveldt.

Vóór het amendement van den heer *Meeussen* stemden de heeren Westerhoff, van Hall, Bots, van der Linden, van Nispen, Begram, Heemskerk, Zylker, Olivier, Meeussen, Hengst, Reinders, Anemaet, Oomen, van Hoëvell, Betz, van der Poel, Beens, Jespers, Dullert, Meylink, Thorbecke, van Twist, Idserda en van Wintershoven.

Het wetsontwerp zelf werd *aangenomen* met 48 tegen 14 stemmen.

Tegen stemden de heeren Olivier, Meeussen, Hengst, Oomen, Dullert, Betz, Beens, Jespers, Idserda, van Wintershoven, Westerhoff, Bots, Reinders en van Nispen van Sevenaer.

De Kamer schorste daarna hare werkzaamheden voor een kwartier uurs, waarna de *Voorzitter* mededeelde, dat het volgende voorstel was ingekomen:

Voorstel tot verdaging van de behandeling der concessie Sloet-Reuchlin.

„De ondergeteekenden, in aanmerking nemende dat, wegens het naauwe verband dat tusschen de beide Regeringsvoordragten bestaat, het wenschelijk is de behandeling van het wetsontwerp tot bekrachtiging van de concessie voor den Zuiderspoorweg gelijktijdig te doen plaats hebben met, of althans te doen volgen onmiddellijk op de behandeling van de wetsvoordragt tot bekrachtiging van de concessie voor den Noorderspoorweg, en overtuigd dat bij den thans vergevorderden tijd der Zitting het niet te verwachten is, dat de voordragt betrekkelijk de concessie voor den Zuiderspoorweg nog in staat van wijzen zal kunnen worden gebragt, om in deze Zitting te worden afgedaan, stellen voor, dat de Kamer besluite, *de behandeling van het wetsontwerp tot bekrachtiging van den Noorderspoorweg te [illegible] tot in den aanvang der volgende Zitting.*"

(*get.*) STRENS, OLIVIER, MEEUSSEN, SLICHER VAN DOMBURG, DOMMER VAN POLDERSVELDT en SANDER.

De *Voorzitter*, die het gedane voorstel noemt „een „allergewigtigst voorstel," gaf te kennen, dat het raadzaam zijn zou, deze zaak in eene afzonderlijke zitting te behandelen. De Vergadering, met deze zienswijze zich vereenigende, besloot het voorstel morgen ten elf ure in overweging te zullen nemen.

Aan de orde is vervolgens het wetsontwerp, houdende

goedkeuring van het met Portugal gesloten tractaat betrekkelijk de grensregeling op Timor (Bijzonderheden over de expeditie naar Boni).

De heer *van Hall* verklaarde te zullen stemmen voor het tractaat, onder erkenning van de verdienste van den jeugdigen diplomaat, die het verdrag heeft tot stand gebragt. — De heer *Thorbecke* drong er op aan, naar aanleiding van eene zinsnede voorkomende in het eindverslag der Kamer, dat voortaan bij de expeditiën in Indië de aandacht gevestigd worde op het hooge gewigt, dat zoo zorgvuldig mogelijk voorzien worde in alles wat voor de locale kennis, de vooraf te nemen maatregelen, de behoeften der manschappen en de zekerheid van wèlslagen noodig is. Spreker had de noodzakelijkheid daarvan nader ingezien, volgens de berigten die hij ontvangen had nopens de expeditie tegen Boni. Vooral wees hij op *drie* punten: 1º. dat de noodige spoed niet was betracht; 2º. dat er was groot gebrek in de zorg voor de verpleging, vooral van den gezonden man, zoodat van de 3000 man naauwelijks 500 in staat waren de wapenen te dragen; 3º. dat het algemeen beleid niet was geweest voldoende, in die mate dat onze krijgsmagt was mishandeld; en indien de berigten waarheid behelsden, dan was er groote aanleiding tot het instellen van eene parlementaire enquête. De spreker zou dat niet voorstellen; maar hij verwachtte van den Minister, dat deze zou doen instellen een alles omvattend onderzoek, en de resultaten daarvan zou doen kennen. Dat onderzoek zou zijn van te grooter belang, omdat daardoor zou worden afgesneden de overdrijving, waaraan zekere particuliere berigten schuldig zijn. Op niemand wilde hij spreker eenige schuld werpen; maar hij drukte de hoop uit dat het in te stellen onderzoek het vertrouwen zou doen herleven op het beleid van ons bestuur in Indië.

De heer *Minister van Koloniën* beantwoordde eerst eene opmerking voorkomende in het eindverslag betrekkelijk het behoud van eene Portugesche enclave in ons gebied op Timor in strijd met de meening die de Minister als lid der Kamer vroeger omtrent dat punt had geuit. De Minister toonde door voorlezing van het destijds door hem gesprokene aan, dat de voordragt van het tegenwoordige wetsontwerp niet met de toen geuite meening strijdig was, hetgeen ook daaruit bleek dat hij als lid der Kamer ook voor het vroegere tractaat gestemd had. Daarna trad de Minister in eene beantwoording van de door den heer Thorbecke gemaakte opmerkingen. Onvoorbereid als hij was, kon hij onmogelijk in de details betrekkelijk de expeditie tegen Boni treden; hij zou derhalve de gemaakte opmerkingen slechts in algemeenen zin beantwoorden. Wat aangaat dat er geen spoed zou zijn gemaakt, moest er onderscheid gemaakt worden tusschen de zamenstelling der expeditie en de uitvoering. Met de zamenstelling geloofde de Minister was genoegzamen spoed gemaakt; of er echter niet bij de uitzeiling vertraging had plaats gegrepen, was bij hem nog twijfelachtig. De vertraging te Pontein was veroorzaakt door het niet aankomen van schepen met koelies uit Madura, waaromtrent misverstand schijnt te hebben plaats gehad. Wat de verpleging aangaat, moest de Minister helaas erkennen, dat een groot deel der expeditie met ziekten had te kampen gehad, doch hij kon er met groot genoegen bijvoegen, dat de laatst aangekomene berigten zeer gunstig omtrent den gezondheidstoestand luidden. Die ziekten, men moest het niet vergeten, waren eigen aan het klimaat en vooral aan het bivouakkeren aan de lage kusten. Of men nu, eenmaal te Badjou zijnde, spoediger had kunnen ageren en dus binnen weinige dagen de expeditie tot een einde brengen, en onze troepen te Boni doen logeren in stede van die plaats te verbranden, kon de Minister thans niet beantwoorden. Grootendeels had hij reeds op den wensch van den heer Thorbecke vooruitgeloopen, daar hij bereids eenige vraagpunten aan het Indisch Bestuur voorgesteld had omtrent de zamenstelling van de expeditie, omtrent de operatie zelve en de verpleging. Wat het laatste punt aangaat, geloofde de Minister, dat de berigten, die de heer Thorbecke scheen ontvangen te hebben, niet juist waren. De Minister meende te weten, dat de provisien waren in genoegzame hoeveelheid en hoedanigheid; dat ze waren volkomen goed. Hij moest daarbij doen opmerken dat de zamenstelling der expeditie was toevertrouwd geweest aan een ervaren opperofficier, die het algemeen vertrouwen in Indië genoot en die voorzeker zal hebben zorg gedragen, dat aan de manschappen niets zou hebben ontbroken. Zeer zeker, zeide de Minister ten slotte, is de Regering verpligt te zorgen, dat de krijgsmagt in Indië, waaraan wij veel verschuldigd zijn, wel verre van te worden mishandeld, steeds zoodanig wordt behandeld als zij verdient, en dat voorzien worde in al datgene, waarop zij regt heeft en billijke aanspraak mag maken. Mogt de Kamer niet bijeen zijn bij het ontvangen der gevraagde inlichtingen, dan zou de aanstaande najaarszitting gelegenheid geven, om mededeeling te doen van de alsdan ontvangen berigten.

De heer *Thorbecke* verklaarde daarop erkentelijk te zullen zijn voor het in te stellen onderzoek en voor de mededeeling zijner uitkomsten. Wanneer de Minister thans aan de zaak een schijn gaf, alsof ze mooijer ware dan ze werkelijk is, dan schreef spreker dat toe daaraan, dat de bronnen van onderrigting voor den Minister niet zoo gemakkelijk vloeiden als voor ieder particulier. Hij althans had de overtuiging, dat voor de verpleging juist niet behoorlijk was gezorgd. De manschappen hebben niets gehad en niets gevonden. Dat de expeditie mislukt was, scheen den spreker toe boven allen twijfel verheven te zijn. De krijgskans moge hebben ontbroken, maar wat niet ontbreken mogt, in geen geval, was het beleid en het inzigt hetwelk ons bestuur in Indië behoorde te kenmerken.

Niemand meer het woord vragende werden de debatten gesloten, en werd het wetsontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Aan de orde zijn de discussiën over

Negen Naturalisatie-Wetten.

De naturalisatie van *R. Rust* werd aangenomen zonder discussie.

Naturalisatie van Eickholt.

De naturalisatie van *B. M. F. P. Eickholt* lokte eene wisseling van gedachte uit, naar aanleiding van eenige opmerkingen van den heer *de Kempenaer*.

Dat lid herinnerde, wat bij eene vorige gelegenheid, zoo in de Eerste als in de Tweede Kamer voorgevallen was betrekkelijk de naturalisatie van een Engelschman. Bij die gelegenheid had de Minister van Justitie in de Eerste Kamer verklaard, dat een Engelschman, ofschoon genaturaliseerd wordende, niet ophoudt Engelsch burger te zijn. De heer de Kempenaer meende dat dit hetzelfde geval was ten aanzien van Pruissische onderdanen, waartoe de heer Eickholt behoorde. Hij achtte het derhalve van belang, de vraag te onderzoeken, in hoe ver men personen behoorde te naturaliseren, die geen afstand gedaan hadden van hunne burgerregten in hun eigen Land. — De heer *Wintgens*, deze opmerking beamende, daar niet alleen Engeland en Pruissen, maar ook Noord-Amerika en de Pauselijke Staten eene dubbele nationaliteit veroorloofden, drong aan op het instellen van eene diplomatieke enquête over de regtsgevolgen van naturalisatie bij vreemde Natien, door hare onderdanen in den vreemde verkregen. — De heer *Minister van Justitie* verklaarde bereid te zijn omtrent de gevolgen van eene naturalisatie ten opzigte van vreemdelingen in de verschillende Rijken het noodige onderzoek in te stellen, en daarvan later aan de Kamer mededeeling te doen.

Hierop stelde de heer *Taets van Amerongen* eene motie van orde voor om de behandeling der overige naturalisatie-wetten uit te stellen tot dat de Regering omtrent die regtsgevolgen behoorlijk zou zijn ingelicht. — De heer *Minister van Justitie* kon geen bepaald bezwaar tegen deze motie inbrengen, maar moest toch doen opmerken, dat in de volgende wetsontwerpen de naturalisatie werd voorgedragen van een Belg en van een Franschman, op wie zeer zeker het geopperde bezwaar niet drukte, en van een ander persoon (Vitalis) die reeds eenmaal genaturaliseerd was geworden, doch door omstandigheden verhinderd werd in tijds die naturalisatie aan te nemen. — De heer *van Akerlaken* verklaarde zich tegen de motie, omdat sedert 1850 een aantal personen van allerhande Natien waren genaturaliseerd, en dat men nooit op iets anders had gelet dan op de vraag, of de personen het gevraagde gunstbewijs waardig waren. — De heer *Taets van Amerongen* antwoordde hierop, dat het maken van honderd verkeerde wetten nog geene reden was, om honderd en een verkeerde wetten te maken; hij voor zich verlangde geene halfslachtige wezens als Nederlanders te zien aangenomen. — De heer *van Akerlaken* gaf daarentegen in overweging, dat de Kamer, door de motie aan te nemen, erkennen zou, dat zij vroeger verkeerd had gehandeld en dat zoodanige erkenning toch moeijelijk kon gedaan worden. — De heer *Dullert* zag in het geopperde bezwaar geen reden om de behandeling der wetsontwerpen uit te stellen. Indien bijv. een Engelschman die genaturaliseerd was op zou treden als burger van Engeland, dan zou hij daardoor van zelf het Nederlandsche burgerregt verliezen. — De motie van den heer Taets van Amerongen werd daarna *verworpen* met 33 tegen 25 stemmen.

Voor stemden de heeren Lycklama, Hengst, van der Veen, ten Cate, Schimmelpenninck, Taets van Amerongen, de Kempenaer, van Hoëvell, Jespers, Thorbecke, Hoynck van Papendrecht, van Heiden Reinestein, de Poorter, van Voorthuysen, Idserda, Wintershoven, Westerhoff, van Asch van Wijck, van Hall, Wintgens, Bots, van der Linden, Kien, Gevers Deynoot en Olivier.

Het wetsontwerp tot naturalisatie van B. M. F. P. Eickholt werd daarna *aangenomen* met 35 tegen 20 stemmen.

Tegen stemden de heeren Thorbecke, Hoynck van Papendrecht, van Heiden Reinestein, Idserda, Wintershoven, Westerhoff, van Asch van Wijck, Bots, van der Linden, van Reede, Kien, Gevers Deynoot, Olivier, Lijcklama, Hengst, ten Cate, Schimmelpenninck, Taets van Amerongen, de Kempenaer en van Hoëvell.

Naturalisatie van Goethals.

De naturalisatie van J. F. Goethals werd zonder beraadslaging aangenomen met 55 tegen 1 stem, zijnde die van den heer van Heiden Reinestein.

Naturalisatie van Berghegge.

De naturalisatie van J. H. F. Berghegge werd zonder beraadslaging aangenomen met 39 tegen 8 stemmen.

Tegen stemden de heeren van Heiden Reinestein, Hoynck, Idserda, van Wintershoven, Bots, Gevers Deynoot, Taets van Amerongen en de Kempenaer.

Naturalisatie van de Froideville.

De heer *van Hoëvell* zeide dat, toen dezer dagen het berigt van de gebeurtenissen in Banjermassing ontvangen werd, zijne aandacht gevallen was op de bijzonderheid, dat een vreemdeling aldaar belast was geweest met het bestuur over de residentie. Dit gaf hem aanleiding eene vraag te rigten tot den Min. van Kolonien, n. l.: waarom bestond, althans voor zoo ver hem bekend was, geen regel in Indië, ten opzigte van de bevoegdheid van vreemdelingen tot vervulling van ambten en bedieningen? en hij vond tot die vraag aanleiding omdat in dit ontwerp de naturalisatie werd gevraagd van een vreemdeling die secretaris was eener residentie. Er waren meer personen die dergelijke betrekkingen vervulden. Niemand kon meer dan de spreker erkennen de noodzakelijkheid vreemdelingen in Indië te gebruiken, bijv. bij het leger en het mijnwezen. Maar hier te Lande was daarvoor eene wet gemaakt, en naar zijn weten was, behalve omtrent de betrekkingen van Gouverneur-Generaal en leden van den Raad van Indië, omtrent de overige betrekkingen niets bepaald. Hij vroeg dus den Minister, waarom tot dus verre te dien aanzien geene regeling had plaats gegrepen, en of de Min. niet van meening was, dat tot deze regeling ten spoedigste behoorde te worden overgegaan.

De heer *Minister van Kolonien* betoogde, dat de gedane vragen in geen onmiddellijk verband stonden tot het behandelde wetsontwerp, en dat hij derhalve op die vragen niet voorbereid was. Over het algemeen meende de Minister, dat, wanneer de heer van Hoëvell vragen deed op koloniaal gebied, de vraag moest rijzen, of de vragen gedaan werden om te weten wat er van de zaak is, dan wel om door de Regering het een of ander te doen constateren. De Minister kon op dit oogenblik moeijelijk zeggen of er regeling van het ontwerp bestond, en hoedanig die regeling was; de Minister zou dan op het positieve terrein komen. Ook op het negative terrein kon de Minister den heer van Hoëvell niet volgen en dus ook niet de vraag beantwoorden, of hij Minister van meening was, dat er ten spoedigste regeling der zaak moest plaats hebben. Omtrent één punt was hij het met den spreker eens, namelijk het nut om in onze Overzeesche bezittingen de vervulling van betrekkingen mogelijk te maken voor vreemdelingen, waarvan reeds velen groot nut aan de kolonie bewezen hebben.

De heer *van Hoëvell* antwoordde dat het hem leed deed, dat de Minister over het doen van zijne vragen zijne bevreemding en gevoeligheid had te kennen gegeven. De aanleiding der vragen bestond in het gebeurde te Banjermassing, en hij bleef van meening dat de vervulling van bedieningen door vreemdelingen niet willekeurig behoorde te geschieden; dit gaf aanleiding tot verkeerdheid en protectie; men benoemde dan vreemdelingen, niet omdat men ze noodig had, maar omdat men ze protegeren wilde. Overigens had hij niet verlangd regeling bij de wet, daar hij geloofde dat zulks bij Kon. besluit geschieden kon; maar hij had er niets tegen wanneer de Minister de zaak bij de wet wilde regelen.

De heer *Minister van Kolonien* repliceerde hierop, dat de zaak van Banjermassing eene geheel speciale zaak was, die nog niet kon leiden als beginsel, en dat hij inderdaad geenerlei verband kon vinden tusschen de aangeboden naturalisatie-wet en de vragen van den heer van Hoëvell.

Het wetsontwerp werd daarna *aangenomen* met 33 tegen 17 stemmen.

Tegen stemden de heeren van Reede, Gevers Deynoot, Olivier, Lijcklama, Hengst, ten Cate, Schimmelpenninck, Taets v. Amerongen, de Kempenaer, Hoynck, van Voorthuyzen, Idserda, van Wintershoven, Westerhoff, van Asch van Wijck, Bots en van der Linden.

Naturalisatie van Vitalis.

Bij de behandeling van het wetsontwerp tot naturalisatie van den heer L. Vitalis, merkte de heer *Godefroi* op, dat nu die heer reeds eenmaal genaturaliseerd was, het wenschelijk zou zijn, om in den considerans de redenen op te geven, waarom de eerste naturalisatie geen effect had gesorteerd; omdat het Staatsblad anders twee naturalisatie-wetten gelijkluidende van eene en dezelfde persoon zou bevatten. Hij stelde dienvolgens een gewijzigden considerans voor, die door den Minister van Justitie werd overgenomen. Het wetsontwerp werd aangenomen met 50 tegen 1 stem, die van den heer de Poorter.

Naturalisatie van Paulino.

De naturalisatie van M. Paulino is, nadat eene verandering in den considerans was gebragt even als in het vorig wetsontwerp, aangenomen met 31 tegen 23 stemmen.

Tegen stemden de heeren Taets van Amerongen, de Kempenaer, van Hoëvell, Jespers, Sloet, Meylink, v. Heiden Reinestein, van Voorthuysen, Idserda, van Wintershoven, Westerhoff, van Asch van Wijk, Bots, v. d. Linden, van Nispen, van Reede, Kien, Gevers Deynoot, Olivier, Lijcklama, Hengst, ten Cate en Schimmelpenninck.

Naturalisatie van Crawford.

De naturalisatie van D. Crawford is aangenomen met 30 tegen 22 stemmen.

Tegen stemden de heeren Lijcklama, Hengst, ten Cate, Schimmelpenninck, van Amerongen, de Kempenaer, van Hoëvell, Jespers, Meylink, van Heiden Reinestein, van Voorthuysen, Idserda, van Wintershoven, de Lom de Bergh, Westerhoff, van Asch van Wijck, Bots, van Nispen, van Reede, Kien, Gevers Deynoot en Olivier.

Naturalisatie van Whitton.

De naturalisatie van N. H. W. Stumphius Whitton is aangenomen met 39 tegen 22 stemmen.

Tegen stemden de heeren van Reede, Kien, Gevers Deynoot, Olivier, Lijcklama, Hengst, ten Cate, Schimmelpenninck, van Amerongen, de Kempenaer, Idserda, van Hoëvell, Jespers, Meylink, van Heiden Reinestein, van Voorthuyzen, van Wintershoven, Westerhoff, van Asch van Wijck, Bots, van der Linden en van Nispen.

Wegens het vergevorderde uur ging nu de Vergadering uiteen tot morgen ochtend ten elf ure. Alsdan zullen worden behandeld: 1º, het voorstel tot verdaging der behandeling van de concessie Sloet-Reuchlin en 2º, de reeds aan de orde gestelde doch nog niet afgedane onderwerpen, als: *a*, wetsontwerp houdende vaststelling der begrooting voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen; *b*, wetsontwerp tot oplegging van tuchtiging aan de verpleegden in opgenoemde gestichten; *c*, verslag over het beheer en den staat der Oost-Indische kolonien over 1856; *d*, verslag op de Regeringsinlichtingen betrekkelijk het adres van dr. Bosch; *e*, verslag betrekkelijk het met Japan gesloten tractaat; *f*, verslag over de werkzaamheden van de commissie ter liquidatie der wees- en momboirkamers, en *g*, verslag betrekkelijk het Regeringsverslag over het beheer en den staat der W.-I. kolonien over 1856.

Uit het verslag der commissie, in wier handen zijn gesteld de verslagen van het beheer en den staat der koloniën, over 1855 en 1856, wat de West-Indiën en de Kust van Guinea betreft, blijkt, dat even als in bijna alle vroegere rapporten ook thans weder is geklaagd over de late indiening dezer verslagen. Daar deze verslagen meer dan een jaar te laat ingediend worden, verliezen zij daardoor zeer veel van hunne waarde en verdienen eerder als historische stukken dan als staatsstukken te worden beschouwd. Als eene der oorzaken van deze late indiening meende de commissie te mogen aannemen de gewoonte om het verslag telkens te geven voor Oost- en West-Indië over hetzelfde tijdvak. Gaf men de verslagen over West-Indië afzonderlijk, men zoude ze geruimen tijd eerder kunnen indienen en daardoor de waarde zeer verhoogen. De commissie meende de opmerkzaamheid te moeten vestigen op de meerdere volledigheid van deze verslagen, die ze gunstig doet afsteken bij vroegere. Ook meende zij lof te moeten toebrengen aan de mededeeling van vele belangrijke stukken en berigten. — Voorts treedt het verslag in een breedvoerig onderzoek der verschillende behandelde punten, en heeft de commissie voorgesteld, het verslag te doen drukken en aan de leden rond te deelen, en daarvan een afschrift te verzenden aan de Minister van Kolonien.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.